

SL

SL

SL



KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 12.12.2008
COM(2008) 853 konč.

2008/0248 (AVC)

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu v imenu Evropske skupnosti in o začasni uporabi nekaterih določb Evro-sredozemskega pridružitvenega sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami ter Sirsko arabsko republiko

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi Evro-sredozemskega pridružitvenega sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. Priložena predloga pomenita pravna instrumenta za podpis in sklenitev Evro-sredozemskega pridružitvenega sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani:
 - (a) predlog Sklepa Sveta o podpisu Sporazuma;
 - (b) predlog Sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma.
2. Odnose Sirije z Evropsko skupnostjo zdaj ureja Sporazum o sodelovanju, podpisan 18. julija 1977 (ki je začel veljati 1. januarja 1978), kakor je bil spremenjen s poznejšimi protokoli. Svet je 18. decembra 1997 sprejel pogajalske direktive, Komisija pa je 14. in 15. maja 1998 uradno začela s pogajanjem za pridružitveni sporazum. V prvih štirih letih je bil napredek izredno počasen. Hitrost pogajanj se je spremenila po reorganizaciji sirske vlade v decembru 2001 in na osmi seji, ki je potekala od 5. do 6. junija 2002, se je bilo mogoče dogovoriti o prvih poglavjih besedila. Po predložitvi izčrpnega sirskega časovnega razporeda so se lahko septembra 2003 začela intenzivna pogajanja o odpravi tarif, ki bi omogočila zaključek pogajanj v dvanajstem krogu, ki je potekal od 8. do 9. decembra 2003 in kateremu je 19. oktobra 2004 [in 14. decembra 2008] sledila vrsta tehničnih razprav za parafiranje besedila s strani Komisije in sirske vlade v Bruslju.
3. Sporazum je bil predložen Svetu 17. decembra 2004 [COM(2004) 808 konč.]. Toda Svet se zaradi političnih pomislekov o njegovem podpisu ni sporazumel.

Glede na nedavne pozitivne dogodke v regionalni politiki Sirije, zlasti glede odnosov z Libanom in Izraelom, zdaj v EU obstaja soglasje, da je treba osnutek Sporazuma posodobiti zaradi njegove hitre sklenitve.

Komisija in Sirija sta se v skladu s tem dogovorili o tehničnih prilagoditvah, potrebnih za posodobitev osnutka pridružitvenega sporazuma iz leta 2004, revidirani sporazum pa je bil parafiran 14. decembra 2008. Izvedene prilagoditve so povsem tehnične narave in odražajo razvoj dogodkov po letu 2004, ki vplivajo na izvajanje Sporazuma, zlasti zadnja širitev EU, reforma sirskega tarifnega programa, spremembe v harmoniziranem sistemu in kombinirani nomenklaturi ES.
4. Predlagani revidirani pridružitveni sporazum med EU in Sirijo bo vzpostavil nov, tesnejši odnos v okviru Evro-sredozemskega partnerstva, ki se je začelo z Barcelonsko deklaracijo iz leta 1995. Prispeval bo k miru in varnosti v regiji ter spodbujal trgovino in gospodarske odnose med Sirijo in EU ter Sirijo in njenimi sredozemskimi partnerji. Predlagani sporazum pomeni zadnji manjkajoč del pri oblikovanju evro-sredozemskega območja proste trgovine v letu 2010, kot je bilo predvideno v Barcelonski deklaraciji. Barcelonska deklaracija poudarja prednostno nalogo EU pri krepitvi varnosti ter gospodarskih in družbenih odnosov s partnerji v južnem sredozemskem bazenu. Sporazumi s Tunizijo, Marokom, Alžirijo, Egiptom, Izraelom, Palestinskim ozemljem (PLO), Jordanijo in Libanom so že bili podpisani; izjema je le Sirija.
5. Pridružitveni sporazum EU-Sirija bo sklenjen za nedoločen čas, poleg tega pa bo, na osnovi vzajemnosti in partnerstva, utrl pot poglobitvi odnosov na številnih področjih.

Spoštovanje načel demokracije in človekovih pravic bo bistven sestavni element Sporazuma. V skladu s Sklepom Sveta z dne 17. novembra 2003 o boju proti širjenju orožja za množično uničevanje je bistveni element Sporazuma tudi obveza o izpolnjevanju obstoječih obveznosti v skladu z instrumenti o razorožitvi in o neširjenju orožja.

6. Pridružitveni sporazum EU-Sirija je podoben drugim evro-sredozemskim pridružitvenim sporazumom, na številnih področjih pa vsebuje več daljnosežnih in pomembnih določb: neširjenje orožja, boj proti terorizmu, obsežna odprava tarif za kmetijske proizvode, tehnične ovire za trgovino, sanitarni in fitosanitarni ukrepi, olajševanje trgovine, pravica do ustanavljanja in opravljanja storitev, vladna naročila, pravice intelektualne lastnine in mehanizmi za reševanje trgovinskih sporov. Predvidena je tudi začasna uporaba trgovinskih in s trgovino povezanih določb.
7. Sporazum se osredotoča na naslednje glavne elemente:
 - reden politični dialog, vključno s sodelovanjem glede neširjenja orožja,
 - gospodarski, družbeni in kulturni dialog na številnih področjih,
 - postopno uvajanje območja proste trgovine med Evropsko skupnostjo in Sirijo za obdobje največ dvanajstih let. Pogodbenici priznavata pomen proste trgovine, ki jo zagotavljajo Splošni sporazum o carinah in trgovini iz leta 1994 (GATT) in drugi večstranski sporazumi, priloženi k Sporazumu o ustanovitvi STO,
 - za industrijske izdelke je ponovno potrjen prost dostop, podeljen izvozu iz Sirije v Skupnost v skladu s Sporazumom o sodelovanju iz leta 1987. Sirija bo vzajemno liberalizirala uvozni režim za izdelke Skupnosti, tako da bodo tarife do konca dvanajstletnega prehodnega obdobja po začetku veljavnosti Sporazuma zmanjšane na nič,
 - za predelane kmetijske proizvode so predvidene posebne medsebojne koncesije,
 - izvoz kmetijskih proizvodov iz Sirije v Skupnost bo liberaliziran v skladu s cilji Barcelonskega procesa (postopna liberalizacija s klavzulo o pregledu). Za seznam občutljivih proizvodov se uporabljajo tarifne kvote. Tarife za proizvode, ki se iz Skupnosti izvažajo v Sirijo, bodo enakomerno odpravljene tako, da bodo dosegle stopnjo nič do konca dvanajstletnega obdobja po začetku veljavnosti Sporazuma,
 - trgovina z ribami in ribiškimi proizvodi, ki se iz Sirije izvažajo v Skupnost, razen omejenega števila proizvodov, bo liberalizirana v dveletnem obdobju. Za proizvode, za katere liberalizacija ni predvidena, bodo tarifne kvote določene s Sporazumom. Tarife za ribe in ribiške proizvode, ki se iz Skupnosti izvažajo v Sirijo, bodo enakomerno odpravljene v obdobju največ 12 let po začetku veljavnosti Sporazuma,
 - pravica do ustanavljanja in opravljanja storitev podeljuje evropskim vlagateljem pri ustanavljanju v Siriji status MFN ali nacionalno obravnavanje (kar je boljše), poleg tega pa odpira skoraj vse sektorje vlaganja, razen nekaterih, ki so trenutno rezervirani za državne monopole. Področje telekomunikacij bo odprto najpozneje šest let po začetku veljavnosti Sporazuma,

- določbe o reševanju trgovinskih sporov v skladu z mehanizmom reševanja sporov Svetovne trgovinske organizacije,
- določbe o prostem pretoku oseb,
- plačila in pretok kapitala, konkurenca, vladna naročila, pravice intelektualne, industrijske in poslovne lastnine ter standardi, tehnični predpisi in postopki presoje skladnosti,
- obveznosti in sodelovanje na področju migracij (vključno s ponovnim sprejemom), pravna država, boj proti drogam in organiziranemu kriminalu, pranje denarja in boj proti terorizmu,
- institucionalne določbe za upravljanje Sporazuma, ki bodo vključevale ustanovitev Pridružitvenega sveta, ki bi se srečeval na ministrski ravni z namenom nadzorovanja izvajanja Sporazuma, in ustanovitev Pridružitvenega odbora,
- Pridružitveni svet bo sprejel ustrezne ukrepe za olajšanje sodelovanja in stikov med Evropskim parlamentom in Ljudsko skupščino Sirije.

Namenjen je podpori gospodarskim in političnim reformam v Siriji, pripravi Sirije za vključitev v svetovno gospodarstvo in spodbujanju regionalnega povezovanja. S pomočjo rednega političnega dialoga bo EU omogočil, da sodeluje v razpravah s Sirijo o vseh temah, ki so v skupnem interesu, še zlasti o človekovih pravicah, demokratičnih načelih, terorizmu in neširjenju orožja.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu v imenu Evropske skupnosti in o začasni uporabi nekaterih določb Evro-sredozemskega pridružitvenega sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami ter Sirsko arabsko republiko

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 310 Pogodbe v povezavi s prvim stavkom prvega pododstavka člena 300(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 18. decembra 1997 sprejel direktive, na podlagi katerih je Komisija začela pogajanja za Evro-sredozemski pridružitveni sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani.
- (2) Ta pogajanja so bila zaključena in Sporazum je bil parafiran 19. oktobra 2004 [in 14. decembra 2008].
- (3) Evropska Komisija in Sirska arabska republika sta se zavezali, da bosta začasno uporabljali nekatere določbe Pridružitvenega sporazuma, dokler ta ne začne veljati.
- (4) Ukrepe, potrebne za izvajanje začasnih uporabe, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil².
- (5) Pridružitveni sporazum je treba podpisati v imenu Skupnosti in sprejeta mora biti začasna uporaba njegovih določb –

SKLENIL:

Člen 1

Predsednik Sveta je ob upoštevanju poznejše sklenitve pooblaščen, da imenuje pooblaščenca, ki v imenu Evropske skupnosti podpišejo Evro-sredozemski pridružitveni sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani.

¹ UL C

² UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

Člen 2

Do začetka veljavnosti pridružitvenega sporazuma se začasno uporabljajo naslednje določbe Sporazuma: Člen 2, člani 7 do 42, člen 61, člani 63 do 89, člen 97, člani 99 do 102, člen 107, člen 120, člani 132 do 138 ter člana 140 in 141.

Člen 3

Ukrepi, potrebni za izvajanje začasne uporabe Sporazuma, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 4.

Člen 4

1. Komisiji pomagajo Odbor za horizontalna vprašanja o trgovini s predelanimi kmetijskimi proizvodi, ki niso naštetih v Prilogi I k Pogodbi, ustanovljen s členom 16 Uredbe Sveta (ES) št. 3448/1993 z dne 6. decembra 1993 o trgovinskih režimih za nekatero blago, pridobljeno s predelavo kmetijskih proizvodov³, Upravljalni odbor za sladkor, ustanovljen s členom 42 Uredbe Sveta (ES) št. 1260/2001 z dne 19. junija 2001 o skupni ureditvi trgov za sladkor⁴, spremenjen z Uredbo Komisije (ES) št. 680/2002 z dne 19. aprila 2002⁵, ali, kadar je to primerno, odbori, ustanovljeni z ustreznimi določbami drugih uredb o skupni tržni ureditvi ali Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 248a Uredbe (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti⁶. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES. Obdobje, določeno v členu 4(3) Sklepa 1999/468/ES, je en mesec.
2. Odbor sprejme svoj poslovnik.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

3 UL L 318, 20.12.1993, str. 18.

4 UL L 178, 30.6.2001, str. 1.

5 UL L 104, 20.4.2002, str. 26.

6 UL L 302, 19.10.1992, str. 1.

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi Evro-sredozemskega pridružitvenega sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 310 Pogodbe v povezavi z drugim stavkom člena 300(2) in drugim pododstavkom člena 300(3),

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju privolitve Evropskega parlamenta⁷,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evro-sredozemski pridružitveni sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani je bil podpisan v imenu Evropske skupnosti v [...] dne [...], ob upoštevanju morebitne poznejše sklenitve, v skladu s Sklepom Sveta/...../ES z dne
- (2) Ta sporazum je treba potrditi –

SKLENIL:

Člen 1

Evro-sredozemski pridružitveni sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani, priloge in protokoli k Sporazumu, pa tudi skupne deklaracije in deklaracije Evropske skupnosti, vključene v sklepnem aktu, se potrdijo v imenu Evropske skupnosti.

Besedilo Sporazuma, protokoli in sklepna listina so del tega sklepa.

Člen 2

Stališče, ki ga sprejme Skupnost v okviru Pridružitvenega sveta in Pridružitvenega odbora, določi Svet na predlog Komisije, ali, če je to potrebno, Komisija v skladu z ustreznimi sestavnimi deli Pogodb.

⁷ UL C [...], [...], str.

Predsednik Sveta predseduje Pridružitvenemu svetu v skladu s členom 124 in členom 127 Sporazuma. Predstavnik Komisije predseduje Pridružitvenemu odboru v skladu postopkovnimi pravili.

Svet in Komisija sprejmeta odločitev o objavi odločitev Pridružitvenega sveta in Pridružitvenega odbora v Uradnem listu Evropske unije za vsak primer posebej.

Člen 3

Predsednik Sveta je pooblaščen, da imenuje pooblaščenca(-e), ki v imenu Evropske skupnosti deponira(jo) uradno obvestilo, kakor je predvideno v členu 142 Sporazuma.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

PRILOGA
EVRO-SREDOZEMSKI SPORAZUM
O PRIDRUŽITVI
MED EVROPSKO SKUPNOSTJO
IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI
TER SIRSKO ARABSKO REPUBLIKO NA DRUGI STRANI

KRALJEVINA BELGIJA
REPUBLIKA BOLGARIJA
ČEŠKA REPUBLIKA
KRALJEVINA DANSKA
ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA
REPUBLIKA ESTONIJA
HELENSKA REPUBLIKA
KRALJEVINA ŠPANIJA
FRANCOSKA REPUBLIKA
IRSKA
ITALIJANSKA REPUBLIKA
REPUBLIKA CIPER
REPUBLIKA LATVIJA
REPUBLIKA LITVA
VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG
REPUBLIKA MADŽARSKA
REPUBLIKA MALTA
KRALJEVINA NIZOZEMSKA
REPUBLIKA AVSTRIJA
REPUBLIKA POLJSKA
PORTUGALSKA REPUBLIKA
ROMUNIJA
REPUBLIKA SLOVENIJA
SLOVAŠKA REPUBLIKA
REPUBLIKA FINSKA
KRALJEVINA ŠVEDSKA
ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

pogodbenice Pogodbe o ustanovitvi **EVROPSKE SKUPNOSTI**, v nadaljnjem besedilu „države članice“, in

EVROPSKA SKUPNOST, v nadaljnjem besedilu „Skupnost“, na eni strani

ter **SIRSKA ARABSKA REPUBLIKA**, v nadaljnjem besedilu „Sirija“, na drugi strani so se

UPOŠTEVAJOČ pomen obstoječih tradicionalnih vezi med Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirijo na drugi strani ter skupne vrednote,

UPOŠTEVAJOČ, da želijo Skupnost in njene države članice na eni strani ter Sirija na drugi strani okrepiti te vezi in vzpostaviti dolgotrajne odnose, ki bodo temeljili na vzajemnosti, partnerstvu in skupnemu razvoju,

UPOŠTEVAJOČ pomen, ki ga pogodbenici pripisujeta ciljem in načelom Ustanovne listine združenih narodov, spoštovanju človekovih pravic, demokratičnim načelom ter političnim in gospodarskim svoboščinam, ki so temelj pridružitve,

UPOŠTEVAJOČ politični in gospodarski razvoj, ki se je v zadnjih letih zgodil v Evropi in Siriji, in zavedajoč se potrebe po združevanju naporov za krepitev politične stabilnosti in gospodarskega razvoja prek spodbujanja sodelovanja v celovitem evro-sredozemskem okviru in na podregionalni ravni,

ZAVEDAJOČ SE odločenosti Sirije glede razvoja medsebojnega vpliva njenega gospodarstva in svetovnega gospodarstva ter njenega sodelovanja s Skupnostjo in z njenimi državami članicami,

ZAVEDAJOČ SE pomena tega sporazuma, ki temelji na sodelovanju in dialogu, s katerima bi dosegli trajno varnost in stabilnost v evro-sredozemski regiji,

UPOŠTEVAJOČ, da pomenijo širjenje orožja za množično uničevanje in načini dobavljanja tega orožja državnim in nedržavnim akterjem eno od najresnejših groženj mednarodni stabilnosti in varnosti,

V ŽELJI, da se vzpostavi sodelovanje za boj proti nevarnostim nezakonite uporabe in prometa z izdelki in tehnologijami, povezanimi z orožjem za množično uničevanje, ter s priznavanjem, da bo ustanovitev učinkovitega nacionalnega sistema izvoza, tranzita in nadzorovanja končnih uporabnikov olajšala pridobitev izdelkov in tehnologij za razvoj Sirije,

ZAVEDAJOČ SE, da mednarodni kriminal in terorizem ogrožata izpolnitev ciljev sporazuma in stabilnost v regiji,

V ŽELJI, da bi vzpostavili in razvijali redni politični dialog o dvostranskih in mednarodnih zadevah v skupnem interesu,

OB UPOŠTEVANJU pripravljenosti Skupnosti, da Sirij podpira pri njenem prizadevanju za gospodarske reforme in socialni razvoj prek učinkovitih mehanizmov sodelovanja,

OB UPOŠTEVANJU razlik med Skupnostjo in Sirijo na ravni gospodarskega in socialnega razvoja ter v želji po sodelovanju, s katerim bi premagali te razlike in dosegli cilje te pridružitve prek ustreznih določb tega sporazuma,

V ŽELJI po krepitvi sodelovanja, podprtega z rednimi dialogi o gospodarskih, znanstvenih, okoljskih, tehnoloških, avdiovizualnih, socialnih in kulturnih zadevah za izboljšanje vzajemnega znanja in zagotavljanje boljšega vzajemnega razumevanja,

UPOŠTEVAJOČ pomen, ki ga ima za Skupnost in za Sirijo prosta trgovina, kakor jo zagotavljajo Splošni sporazum o carinah in trgovini iz leta 1994 (GATT) in drugi večstranski sporazumi, priloženi k Pogodbi o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO),

V PREPRIČANJU, da bo ta pridružitveni sporazum ustvaril ustrezne razmere za nadaljnji razvoj njunih gospodarskih odnosov, zlasti na področju trgovine, vlaganj, tehnološke posodobitve, sodelovanja, vključno z ustreznim gospodarskim prestrukturiranjem,

POTRJUJOČ, da določbe tega sporazuma, ki spadajo v področje dela III, naslova IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zavezujejo Združeno kraljestvo in Irsko kot ločeni pogodbenici in ne kot del Evropske skupnosti, dokler Združeno kraljestvo in Irsko (odvisno od primera) ne obvestita Sirije, da sta postali zavezani kot del Evropske skupnosti v skladu s Protokolom o stališču Združenega kraljestva in Irske, priloženega k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti. Enako velja za Dansko v skladu s Protokolom o stališču Danske, priloženem k temu pogodbama–

dogovorile o naslednjem:

Člen 1

1. Vzpostavi se pridružitveno razmerje med Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirijo na drugi strani.
2. Cilji tega sporazuma so:
 - (a) zagotavljanje primerne okvira za politični dialog med pogodbenicama, kar jima omogoča razvoj tesnih političnih odnosov na vseh področjih, ki se jima zdijo pomembna za tak dialog,
 - (b) vzpostavitev pogojev za postopno liberalizacijo blagovne menjave ter trgovanja s storitvami in kapitalom,
 - (c) razvoj izmenjav in krepitev uravnoveženih gospodarskih in socialnih odnosov med pogodbenicama, zlasti z dialogom in sodelovanjem, katerih namen je povečanje blaginje ter okrepitev gospodarskega in socialnega razvoja v Siriji,
 - (d) spodbujanje sodelovanja v celovitem evro-sredozemskem okviru in na podregionalni ravni prek povezovanja med Sirijo in njenimi regionalnimi partnerji,
 - (e) spodbujanje sodelovanja na gospodarskem, socialnem, kulturnem in finančnem področju, pa tudi na drugih področjih, ki bi lahko bila v skupnem interesu.

Člen 2

Notranja in zunanja politika pogodbenic temelji na spoštovanju demokratičnih načel in temeljnih človekovih pravic, kakor so razglašene v Splošni deklaraciji Organizacije združenih narodov o človekovih pravicah, kar je bistveni element tega sporazuma.

NASLOV I

POLITIČNI DIALOG IN SODELOVANJE

Člen 3

Med pogodbenicama se vzpostavita reden politični dialog in sodelovanje za spodbujanje trajnih odnosov sodelovanja med njima, da bi povečali blaginjo, stabilnost in varnost v sredozemski regiji ter ustvarili okolje medkulturnega razumevanja in strpnosti.

Člen 4

Pogodbenici ponovno izražata skupni cilj, da se zavzemata za vzpostavitev medsebojno in dejansko preverljivega območja na Bližnjem vzhodu, ki bo brez orožja za množično uničenje, jedrskega, biološkega in kemičnega orožja ter njihovih izstrelitvenih sistemov. Strinjata se, da bosta skupaj spodbujali vse sredozemske partnerje, da podpišejo, ratificirajo in izvajajo instrumente o neširjenju, vključno s Pogodbo o neširjenju (NPT), Pogodbo o celoviti prepovedi poskusov (CTBT), Konvencijo o biološkem orožju (BWC) in Konvencijo o kemičnem orožju (CWC).

Člen 5

1. Pogodbenici se strinjata, da bosta s sodelovanjem prispevali k boju proti širjenju orožja za množično uničevanje, jedrskega, biološkega in kemičnega orožja ter proti njihovim načinom dobavljanja, tako da bosta v celoti spoštovali svoje obstoječe obveznosti v skladu z mednarodnimi pogodbami in s sporazumi o razoroževanju in neširjenju ter druge obstoječe ustrezne mednarodne obveznosti, pa tudi resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov, ter da bosta zagotavljali njihovo učinkovito izvajanje. Pogodbenici se strinjata, da je ta določba bistveni element tega sporazuma.
2. Strinjata se tudi, da bosta v ta namen sodelovali in da bosta k temu prispevali z:

ukrepanjem za dosego podpisa, ratifikacije ali pridružitve, če je to primerno, in popolno izvajanje vseh ustreznih mednarodnih instrumentov,

vzpostavitvijo nacionalnih sistemov izvoza, tranzita in nadzorovanja končnih uporabnikov izdelkov in tehnologij, povezanih z orožjem za množično uničevanje, vključno z dvojno rabo in vključno s postopki za uveljavitev z ustreznimi kaznimi.
3. Politični dialog, kot je določen v členu 6, spremlja in utrjuje elemente v členih 4 in 5.

Člen 6

1. Politični dialog zajema področja skupnega interesa, še zlasti mir, spoštovanje mednarodnega prava in ozemeljske celovitosti, regionalno stabilnost in varnost, človekove pravice, demokracijo in regionalni razvoj, njegov cilj pa je omogočiti vzpostavitev novih oblik sodelovanja za dosego skupnih ciljev na teh področjih.
2. Politični dialog in sodelovanje bosta zlasti:

- (a) olajšala postopek približevanja med pogodbenicama prek razvijanja boljšega medsebojnega razumevanja in spodbujanja usklajevanja mnenj s pomočjo rednih posvetovanj o mednarodnih vprašanjih v skupnem interesu,
 - (b) omogočila pogodbenicama, da dosežeta boljše razumevanje stališč in interesov druge pogodbenice ter da ta stališča in interese ustrezno upoštevata,
 - (c) krepila neširjenje orožja na mednarodni ravni in spodbujala vzajemno varnost in stabilnost v evro-sredozemski regiji,
 - (d) pomagala pri razvijanju skupnih pobud na osnovi načel, ki so vodilo tega sporazuma.
3. Politični dialog poteka v rednih časovnih presledkih in, kadar je to potrebno, zlasti:
- (a) na ministrski ravni, zlasti v okviru Pridružitvenega sveta,
 - (b) na ravni višjih uradnikov Sirije na eni strani in predsedstva Sveta, ki mu pomaga generalni sekretar/visoki predstavnik, ter Evropske komisije na drugi strani,
 - (c) s polno uporabo vseh diplomatskih poti, vključno z rednim poročanjem uradnikov, s posveti na mednarodnih srečanjih in stiki med diplomatskimi predstavniki v tretjih državah,
 - (d) kadar koli je to potrebno, na vse druge načine, ki bi koristno prispevali k utrjevanju, razvoju in krepitvi tega dialoga.

NASLOV II
PROSTI PRETOK BLAGA
TEMELJNA NAČELA

Člen 7

Skupnost in Sirija postopno vzpostavita območje proste trgovine v prehodnem obdobju, ki traja največ 12 let od začetka veljavnosti tega sporazuma, v skladu z določbami tega sporazuma in v skladu z določbami Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 ter njegovimi naknadnimi revizijami, v nadaljnjem besedilu GATT.

POGLAVJE I
ODPRAVA CARIN

Člen 8

Carina vključuje kakršno koli dajatev, ki se naloži v zvezi z uvozom ali izvozom blaga, vključno z vsemi oblikami dodatnih davkov ali dodatnih dajatev v zvezi s takšnim uvozom ali izvozom, vendar ne vključuje:

- (a) notranjih davkov ali notranjih dajatev, ki se naložijo v skladu s členom 24(1),
- (b) protidampinških ali izravnalnih dajatev, ki se uporabljajo v skladu s členoma 28 in 29,
- (c) pristojbin in drugih dajatev, ki se naložijo v skladu s členom VIII sporazuma GATT, zlasti pa se te pristojbine in druge dajatve pri zneskih omejijo na približne stroške opravljenih storitev in ne pomenijo posredne zaščite domačih proizvodov ali obdavčenja uvoza ali izvoza iz fiskalnih razlogov. Temeljijo na posebnih stopnjah, ki ustrezajo realni vrednosti opravljene storitve.

Člen 9

- 1. Carine pri uvozu med pogodbenicama se odpravijo v skladu z določbami v spodnjih oddelkih 1 in 2.
- 2. Carine pri izvozu med pogodbenicama se odpravijo z dnevom začetka veljavnosti tega sporazuma.
- 3. Za vsak izdelek je osnovna carina, za katero veljajo določbe o odpravi tarif, naslednja:

- a) skupne carinske tarife Evropske skupnosti so se dejansko uporabljale *erga omnes* na dan podpisa tega sporazuma⁸;
 - b) sirske tarife so določene v Prilogi I.
4. Če pogodbenica zniža svojo veljavno stopnjo carin iz stopnje, ki je omenjena v odstavku 3 in pred koncem prehodnega obdobja, se uporabijo določbe o odpravi tarif za to pogodbenico od dneva tega znižanja za znižane stopnje.
5. V primeru pridružitve Sirije k organizaciji STO bodo predstavljale osnovne carine, za katere veljajo določbe o odpravi carin, stopnjo, vezano na STO ali drugo nižjo stopnjo, ki se dejansko uporablja *erga omnes* od dneva vstopa. Če se po vstopu v STO uporablja tarifno znižanje na osnovi *erga omnes*, velja znižana stopnja kot osnovna carina od dneva uporabe tega znižanja.

Člen 10

V trgovini med pogodbenicama se od dneva podpisa tega sporazuma ne uvedejo nobene nove carine, prav tako pa se ne zvišajo tiste, ki se že uporabljajo.

Oddelek 1

INDUSTRIJSKI IZDELKI

Člen 11

Določbe tega oddelka se uporabljajo za izdelke s poreklom iz Skupnosti in iz Sirije iz poglavij 25 do 97 kombinirane nomenklature in sirske carinske tarife, razen za izdelke, naštete v Prilogi II.

Člen 12

Uvažanje izdelkov s poreklom iz Sirije v Skupnost je prosto carin, kakor so opredeljene v členu 8.

Člen 13

- (1) Za carine, kakor so opredeljene v členu 8 in ki se uporabljajo za uvoz izdelkov s poreklom iz Skupnosti v Sirijo, velja enakomerno znižanje na ničlo v skladu z naslednjim programom in razporedom:
- 1. Vse dajatve, ki znašajo 1 % in 3 % ter so naštete v Prilogi I, se odpravijo na dan začetka veljavnosti tega sporazuma.

⁸ Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87, UL ES L 256, 7.9.1987, kakor je letno posodobljena.

2. Vse dajatve razen dajatev za izdelke iz odstavkov 7 in 8, ki znašajo 5 % in 7 % ter ki so našteje v Prilogi I, se odpravijo v treh letih po dnevu začetka veljavnosti tega sporazuma.
 3. Vse dajatve razen dajatev za izdelke iz odstavkov 7 in 8, ki znašajo 10 % in 15 % ter so našteje v Prilogi I, se odpravijo v šestih letih po dnevu začetka veljavnosti tega sporazuma.
 4. Vse dajatve razen dajatev za izdelke iz odstavkov 7 in 8, ki znašajo 20 % in so našteje v Prilogi I, se odpravijo v devetih letih po dnevu začetka veljavnosti tega sporazuma.
 5. Vse dajatve razen dajatev za izdelek 8703.23.91 in izdelke iz odstavkov 7 in 8, ki znašajo 30 %, 40 % in 50 % ter so našteje v Prilogi I, se odpravijo v dvanajstih letih po dnevu začetka veljavnosti tega sporazuma.
 6. Vse dajatve razen dajatev za izdelek 8703.23.92, ki znašajo nad 50 % in so našteje v Prilogi I, se znižajo na 50 % ob začetku veljavnosti tega sporazuma in se odpravijo v dvanajstih letih po dnevu začetka veljavnosti tega sporazuma.
 7. Za izdelke iz sporazuma o informacijski tehnologiji Svetovne trgovinske organizacije, ki so našteje v Protokolu 8, se odpravijo vse dajatve na dan začetka veljavnosti tega sporazuma.
 8. Za izdelke iz kategorij HS 28, 29, 30, 31, 35, 36, 37 in 38 se odpravijo vse dajatve na dan začetka veljavnosti tega sporazuma.
 9. Za izdelek 8703.23.91, kot je določen v Prilogi I, dajatev ostane 40 % tri leta od dneva začetka veljavnosti tega sporazuma, nato pa se odpravi v devetih preostalih letih prehodnega obdobja.
 10. Za izdelek 8703.23.92, kot je določen v Prilogi I, dajatev ostane 60 % štiri leta od dneva začetka veljavnosti tega sporazuma, nato pa se odpravi v osmih preostalih letih prehodnega obdobja.
- (2) Pridružitveni svet lahko v primeru resnih težav za določen izdelek sporazumno pregleda časovni raspored, ki se uporablja na podlagi odstavka 1 zgoraj, pri čemer se razume, da se časovni raspored za zadevni izdelek ne sme podaljšati za več kot za najdaljše prehodno obdobje dvanajstih let. Če Pridružitveni svet ne sprejme sklepa v tridesetih dneh od dneva, ko Sirija zahteva pregled rasporeda za zadevni izdelek, lahko Sirija začasno opusti zadevni raspored za obdobje, ki ne sme trajati več kot eno leto.

Člen 14

Določbe o odpravi carin pri uvozu se uporabljajo tudi za carine fiskalne narave.

Člen 15

1. Sirija lahko sprejme izjemne ukrepe z omejenim trajanjem, ki odstopajo od določb iz člena 13, v obliki povečanja ali ponovne uvedbe carin v prehodnem obdobju.
 - a) Ti ukrepi se lahko nanašajo le na mlade gospodarske panoge ali sektorje v prestrukturiranju ali v resnih težavah, zlasti če te težave povzročajo večje socialne težave.
 - b) Carine pri uvozu, ki se v Siriji uporabljajo za izdelke s poreklom iz Skupnosti in ki jih uvajajo takšni ukrepi, ne smejo presegati 25 % *ad valorem* in ohranijo preferencialni element za izdelke s poreklom iz Skupnosti. Skupna letna povprečna vrednost uvoza izdelkov, za katere veljajo ti ukrepi, ne sme presegati 20 % skupne letne povprečne vrednosti uvoza industrijskih izdelkov s poreklom iz Skupnosti v zadnjih treh letih, za katerega so na voljo statistični podatki.
 - c) Ti ukrepi se uporabljajo za obdobje največ petih let, razen če Pridružitveni odbor ne odobri daljšega obdobja. Uporabljati se prenehajo najpozneje ob izteku najdaljšega dovoljenega prehodnega obdobja dvanajstih let.
 - d) Takšnih ukrepov ni mogoče sprejeti za izdelek, če so od odprave vseh dajatev in količinskih omejitev ali dajatev ali ukrepov z enakovrednim učinkom za takšen izdelek minila več kot tri leta.
 - e) Sirija obvesti Pridružitveni odbor o vseh izrednih ukrepih, ki jih namerava sprejeti. Skupnost lahko v tridesetih dneh po tem obvestilu zaprosi za posvetovanja o teh ukrepih in sektorjih, na katere se nanašajo ti ukrepi, preden se začnejo izvajati. Sirija ob sprejetju takšnih ukrepov pošlje Svetu časovni razpored za odpravo carin, uvedenih na podlagi tega člena. Ta časovni razpored določa postopno odpravljanje teh dajatev v enakih letnih obrokih, ki se začne najpozneje dve leti po sprejetju dajatev. Pridružitveni odbor lahko določi drugačen časovni razpored.
2. Pridružitveni odbor lahko z odstopanjem od četrtega pododstavka odstavka 1, zato, da upošteva težave pri ustanavljanju novih gospodarskih panog, izjemoma pooblasti Sirijo, da še naprej izvaja ukrepe, ki so že bili sprejeti v skladu z odstavkom 1, za največ tri leta po dvanajstletnem prehodnem obdobju.

Oddelek 2

KMETIJSKI, RIBIŠKI IN PREDELANI KMETIJSKI PROIZVODI

Člen 16

Določbe tega oddelka se uporabljajo za proizvode s poreklom iz Skupnosti in iz Sirije, ki so naštetih v poglavjih 1 do 24 kombinirane nomenklature in sirske carinske tarife, ter za proizvode, naštetih v Prilogi II.

Člen 17

Skupnost in Sirija postopoma uveljavita večjo liberalizacijo medsebojne trgovine s kmetijskimi, ribiškimi in predelanimi kmetijskimi proizvodi.

Člen 18

1. Kmetijski proizvodi s poreklom iz Sirije so pri uvozu v Skupnost deležni ugodnosti iz določb v Protokolu št. 1.
2. Kmetijski proizvodi s poreklom iz Skupnosti so pri uvozu v Sirijo deležni ugodnosti iz določb v Protokolu št. 2.
3. Ribiški proizvodi s poreklom iz Sirije so pri uvozu v Skupnost deležni ugodnosti iz določb v Protokolu št. 3.
4. Ribiški proizvodi s poreklom iz Skupnosti so pri uvozu v Sirijo deležni ugodnosti iz določb v Protokolu št. 4.

Člen 19

Za trgovino s predelanimi kmetijskimi proizvodi iz tega oddelka se uporablja ureditev iz Protokola št. 5.

Člen 20

1. Skupnost in Sirija ocenita razmere v tretjem letu po začetku izvajanja tega sporazuma, da bi določili ukrepe, ki jih morata uporabljati od začetka četrtega leta po začetku veljavnosti tega sporazuma v skladu s cilji iz člena 17.
2. Skupnost in Sirija v okviru Pridružitvenega sveta brez poseganja v določbe iz prejšnjega odstavka in ob upoštevanju obsega trgovine s kmetijskimi, ribiškimi in predelanimi kmetijskimi proizvodi med pogodbenicama, zlasti pa občutljivosti takšnih proizvodov, redno proučujeta vsak proizvod posebej ter redno in na podlagi vzajemnosti proučujeta možnost medsebojne odobritve nadaljnjih koncesij.

Člen 21

1. Pogodbenici sodelujeta na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov v namen olajšanja trgovine. Pogodbenici pri izvajanju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov obvezujejo načela, določena v Sporazumu Svetovne trgovinske organizacije o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov.
2. Pogodbenici na zahtevo prepoznata in rešita težave, ki lahko nastanejo pri izvajanju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, da bi dosegli vzajemno sprejemljive rešitve.

Člen 22

1. V primeru uvedbe posebnih pravil zaradi izvajanja kmetijskih politik ali spremembe pravil ali spremembe ali razširitve določb o izvajanju kmetijske politike lahko zadevna pogodbenica spremeni ureditve, nastale na podlagi sporazuma za zadevne proizvode.
2. Zadevna pogodbenica v takšnem primeru o tem obvesti Pridružitveni odbor. Na zahtevo druge pogodbenice se sestane Pridružitveni odbor, ki ustrezno upošteva interese druge pogodbenice.
3. Če Skupnost ali Sirija pri uporabi odstavka 1 spremenita režim, ki ga določa ta sporazum za kmetijske proizvode, odobrita za uvoz iz druge pogodbenice ugodnost, ki je primerljiva tisti, predvideni v tem sporazumu.
4. Za uporabo tega člena so lahko potrebna posvetovanja v okviru Pridružitvenega Sveta.

POGLAVJE 2

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 23

Vse uvozne ali izvozne prepovedi ali omejitve v trgovini med pogodbenicama, razen carin in davkov, bodisi uveljavljene s kvotami, uvoznimi ali izvoznimi dovoljenji bodisi z drugimi ukrepi, se po začetku veljavnosti tega sporazuma odpravijo. Ne uvedejo se nobeni novi takšni ukrepi. Ta določba ne vpliva na uporabo členov 28 in 29.

Člen 24

1. Za uvožene proizvode z ozemlja ene pogodbenice se ne zaračunavajo neposredni ali posredni notranji davki ali druge notranje dajatve, ki so višji od neposrednih ali posrednih davkov ali dajatev za podobne domače proizvode. Pogodbenici tudi ne uporabljata notranjih davkov ali drugih notranjih dajatev na način, ki bi ščitil domačo proizvodnjo.
2. Obravnava uvoženih proizvodov z ozemlja druge pogodbenice ne sme biti manj ugodna od tiste, ki jo podobnim domačim proizvodom zagotavljajo zakoni, predpisi in zahteve v zvezi s prodajo na notranjem trgu, ponudbami na trgu, nakupom,

prevozi, distribucijo ali uporabo. Določbe tega odstavka ne prepovedujejo uporabe različnih notranjih prevoznih dajatev, ki temeljijo izključno na gospodarski uporabi prevoznih sredstev in ne na nacionalnem poreklu proizvoda.

3. Nobena pogodbenica ne uvaja ali ohranja nobenega notranjega količinskega predpisa v zvezi z mešanjem, predelavo ali uporabo proizvodov v posebnih količinah ali razmerjih, ki neposredno ali posredno zahteva, da je treba določeno količino ali razmerje proizvoda, za katerega velja predpis, dobaviti iz domačih virov. Pogodbenici tudi ne uporabljata notranjih količinskih predpisov, ki bi šteli domačo proizvodnjo.
4. Določbe tega člena ne veljajo za zakone, predpise, postopke ali prakse, ki urejajo vladna naročila iz členov 67 do 71.

Člen 25

Sodelovanje na področju boja proti goljufijam

1. Pogodbenici se strinjata, da je upravno sodelovanje bistvenega pomena za izvajanje preferencialne obravnave in nadzor nad preferencialno obravnavo, dodeljeno po tem naslovu, in ponovno potrjujeta svojo zavezanost, da se bosta borili proti nepravilnostim in goljufijam na področju carine in povezanih zadev.
2. Če pogodbenica na podlagi objektivnih informacij ugotovi, da upravno sodelovanje ni bilo zagotovljeno in/ali da je prišlo do nepravilnosti ali goljufije v okviru tega naslova, lahko zadevna pogodbenica začasno ustavi ustrezno preferencialno obravnavo zadevnih proizvodov v skladu s tem členom.
3. V tem členu nezagotavljanje upravne pomoči med drugim pomeni:
 - a) ponavljajoče se neizpolnjevanje obveznosti preverjanja porekla zadevnih proizvodov;
 - b) ponavljajoče se zavrnitve ali nepotrebno odlašanje pri izvajanju in/ali posredovanju rezultatov naknadnih preverjanj dokazil o poreklu;
 - c) ponavljajoče se zavrnitve ali nepotrebno odlašanje pri pridobivanju pooblastil za izvajanje nalog upravnega sodelovanja za preverjanje pristnosti dokumentov ali točnosti podatkov, ki so pomembni za dodeljevanje zadevne preferencialne obravnave.

Za namene tega člena je lahko odkritje nepravilnosti ali prevare med drugim izvedeno, kadar brez ustrezne razlage pride do nenadnega povečanja blaga, ki presega ustaljeno raven proizvodne in izvozne zmogljivosti druge pogodbenice in ki je povezano z objektivnimi podatki o nepravilnosti in goljufiji.

4. Izvajanje začasne opustitve je odvisno od naslednjih pogojev:
 - a) Pogodbenica, ki je na podlagi objektivnih informacij ugotovila, da upravno sodelovanje ni bilo zagotovljeno in/ali da je prišlo do nepravilnosti ali goljufije na področju carine in povezanih zadev, mora o tem takoj obvestiti Pridružitveni

odbor, in sicer na podlagi vseh ustreznih informacij in objektivnih zaključkov, da bi se dosegla rešitev, ki je sprejemljiva za obe pogodbenici.

- b) Če sta pogodbenici že začeli posvetovanja s Pridružitvenim Odborom, kot je navedeno zgoraj, in se nista uspeli dogovoriti o sprejemljivi rešitvi v treh mesecih po obvestilu, lahko zadevna pogodbenica začasno opusti ustrezno preferencialno obravnavo zadevnega proizvoda. O začasni opustitvi je treba takoj poročati Pridružitvenemu odboru.
 - c) Začasne opustitve v okviru tega člena so omejene na potrebne ukrepe za zaščito finančnih interesov zadevne pogodbenice. Ne presegajo obdobja šestih mesecev, ki se lahko podaljša. O začnih ustavitvah se takoj po njihovem sprejemu uradno obvesti Pridružitveni odbor. Začasne ustavitve so predmet rednih posvetovanj s Pridružitvenim odborom, zlasti zato, da se odpravijo, takoj ko okoliščine to dovoljujejo.
5. Zadevna pogodbenica v skladu z odstavkom 4(a) tega člena obvesti Pridružitveni odbor, hkrati pa v svojem uradnem listu objavi obvestilo za uvoznike. Obvestilo za uvoznike mora navajati zadevni proizvod, za katerega so bili na podlagi objektivnih informacij ugotovljeni nezagotavljanje upravnega sodelovanja in/ali nepravilnosti ali goljufije.

Člen 25a

Obravnavanje upravnih napak

V primeru napake pristojnih organov pri ustreznem vodenju preferencialnega sistema uvoza in zlasti pri uporabi določb protokola k temu sporazumu v zvezi z opredelitvijo pojma proizvodov s poreklom in metod upravnega sodelovanja, pri čemer zaradi te napake nastanejo posledice na področju uvoznih dajatev, lahko pogodbenica, ki se sooča s takšnimi posledicami, zaprosi Pridružitveni odbor, da prouči možnosti za sprejetje vseh ustreznih ukrepov za razrešitev položaja.

Člen 26

Določbe tega sporazuma se uporabljajo brez poseganja v Uredbo Sveta (EGS) št 1911/91 z dne 26. junija 1991 in Uredbo Sveta (ES) št. 704/2002 z dne 25. marca 2002 o uporabi določb prava Skupnosti za Kanarske otoke.

Člen 27

1. Ta sporazum ne izključuje ohranjanja ali ustanavljanja novih carinskih unij, območij proste trgovine ali dogovorov o obmejnem prometu, če ti sporazumi ne spreminjajo trgovinskih režimov, določenih v tem sporazumu.
2. Med Skupnostjo in Sirijo potekajo v okviru Pridružitvenega odbora posvetovanja o sporazumih o ustanovitvi takih carinskih unij ali območij proste trgovine in, kjer je to ustrezno, o drugih pomembnejših zadevah, povezanih z njihovimi trgovinskimi politikami do tretjih držav. Zlasti v primeru pridružitve tretje države Uniji se opravijo

posvetovanja, da se zagotovi upoštevanje obojestranskih interesov Skupnosti in Sirije.

Člen 28

1. Če katera od pogodbenic ugotovi, da v trgovinski menjavi z drugo pogodbenico prihaja do dampinga v smislu člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini, lahko proti takemu ravnanju ustrezno ukrepa v skladu s Sporazumom o izvajanju člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini in s svojo nacionalno zakonodajo.
2. Ta člen ni predmet določb iz naslova V (Reševanje sporov) tega sporazuma.

Člen 29

1. Med pogodbenicama velja sporazum STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih.
2. Če katera koli pogodbenica ugotovi, da druga pogodbenica subvencionira trgovino v smislu členov IV in XVI sporazuma GATT 1994, lahko sprejme primerne ukrepe proti takšni praksi v skladu s Sporazumom STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih ali povezano nacionalno zakonodajo.
3. Ta člen ni predmet določb iz naslova V (Reševanje sporov) tega sporazuma.

Člen 30

1. Med pogodbenicama se uporabljajo določbe iz člena XIX GATT 1994 in Sporazuma STO o zaščitnih ukrepih.
2. Pogodbenica, ki namerava uporabiti takšne ukrepe, predloži Pridružitvenemu odboru vse informacije, potrebne za temeljito proučitev razmer, preden začne uporabljati zaščitne ukrepe iz določb člena XIX GATT 1994 in Sporazuma STO o zaščitnih ukrepih, da se najde rešitev, ki je sprejemljiva za pogodbenici.

Da bi našli takšno rešitev, se pogodbenici takoj od dneva prejema zahteve pogodbenice prosilke posvetujeta s Pridružitvenim odborom. Če pogodbenici ne dosežeta sporazuma v tridesetih dneh od začetka posvetovanj o rešitvi, ki bi preprečila uporabo zaščitnih ukrepov, lahko pogodbenica, ki namerava uporabiti zaščitne ukrepe, uporabi določbe iz člena XIX GATT 1994 in Sporazuma STO o zaščitnih ukrepih.

3. Pogodbenici dajeta pri izbiri zaščitnih ukrepov na podlagi tega člena prednost tistim, ki najmanj škodijo doseganju ciljev tega sporazuma. Takšni ukrepi ne presegajo tega, kar je potrebno za odpravo resne škode, in ohranijo raven preferencialov, dodeljenih v okviru tega sporazuma.
4. O zaščitnih ukrepih se takoj obvesti Pridružitveni odbor, ki se o njih tudi redno posvetuje, zlasti zato, da se ti ukrepi odpravijo, takoj ko to omogočajo okoliščine.
5. Ta člen ni predmet določb iz naslova V (Reševanje sporov) tega sporazuma.

Člen 31

1. Kadar ravnanje po določbah tega naslova povzroči:
 - ponovni izvoz izdelka v tretjo državo, proti kateri ohranja pogodbenica izvoznica količinske omejitve izvoza, izvozne dajatve ali ukrepe ali dajatve z enakovrednim učinkom, ali
 - resno pomanjkanje ali grožnjo z resnim pomanjkanjem izdelka, ki je nujno potreben pogodbenici izvoznici;
 - in če zgoraj navedene razmere povzročijo ali bi lahko povzročile večje težave za pogodbenico izvoznico, lahko navedena pogodbenica sprejme primerne ukrepe pod pogoji in v skladu s postopki, določenimi v odstavku 2.
2. Pri izbiri ukrepov je treba dati prednost tistim, ki najmanj ovirajo delovanje režimov iz tega sporazuma. Ukrepi so nediskriminacijski, ne prikrivajo omejevanja trgovine in se odpravijo, kadar razmere njihovega obstoja ne upravičujejo več. Poleg tega ukrepi, ki jih je mogoče sprejeti, ne povečajo izvoza ali zaščite, ki jo je deležna zadevna domača predelovalna industrija, na katero se ti ukrepi nanašajo.
3. Skupnost oziroma Sirija predloži Pridružitvenemu odboru čim prej pred uvedbo ukrepov iz odstavkov 1 in 2 tega člena, v primerih, na katere se nanaša odstavek 4 tega člena, vse pomembne informacije zato, da se poišče sprejemljiva rešitev za obe pogodbenici. Težave zaradi razmer iz odstavka 1 se predložijo v pregled Pridružitvenemu odboru. Odbor lahko sprejme kakršen koli sklep, potreben za odpravo težav. Če takšnega sklepa ne sprejme v 30 dneh od dneva, ko mu je bila zadeva predložena, lahko pogodbenica, ki izvaža, pri izvozu zadevnega proizvoda izvaja ustrezne ukrepe.
4. Kadar zaradi izjemnih in kritičnih okoliščin, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, zadeve ni bilo možno predhodno javiti oziroma je proučiti, lahko Skupnost oziroma Sirija, glede na to, katera je prizadeta, takoj uporabi previdnostne ukrepe, potrebne za obvladovanje položaja, in o tem nemudoma obvesti drugo pogodbenico.
5. O zaščitnih ukrepih, ki se uporabijo v skladu s tem členom, se takoj obvesti Pridružitveni odbor, v okviru katerega se o njih redno posvetuje, zlasti zato, da se določi časovni raspored za njihovo odpravo, kakor hitro okoliščine to omogočajo.

Člen 32

Ta sporazum ne izključuje prepovedi ali omejitev uvoza, izvoza ali prevoza blaga, ki so utemeljene z javno moralo, javnim redom ali javno varnostjo, varovanjem zdravja in življenja ljudi, živali ali rastlin; z varstvom nacionalnih bogastev z umetniško, zgodovinsko ali arheološko vrednostjo; z ohranjanjem neobnovljivih naravnih virov; z varstvom intelektualne, industrijske in poslovne lastnine ali predpisov v zvezi z zlatom in s srebrom. Vendar pa take prepovedi ali omejitve ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine med pogodbenicama.

Člen 33

Pojem „izdelki s poreklom“ za uporabo določb tega naslova in načini upravnega sodelovanja, ki se nanj nanašajo, so določeni v Protokolu 6.

Člen 34

Kombinirana nomenklatura se uporablja za klasifikacijo blaga za uvoz v Skupnost. Za uvrščanje blaga pri uvozu v Sirijo se uporablja sirska carinska tarifa.

Člen 35

Sirija si bo prizadevala začeti pogajanja z državami, ki imajo z EU carinsko unijo, da bi te države uvedle enak režim trgovanja, kot je določen v Pridružitvenem sporazumu za vsa področja carinske unije.

POGLAVJE 3

CARINSKE IN S CARINO POVEZANE ZADEVE

Člen 36

Cilji

Pogodbenici priznavata, da morajo popolno izvajanje trgovinskih določb in posledično vzajemne koristi povečanja trgovinskih tokov, ki izhajajo iz liberalizacije tarif, spremljati ustrezne carinske storitve. V ta namen se pogodbenici dogovorita, da carinska zakonodaja in postopki temeljijo na poenostavitvi, usklajevanju in informatizaciji, pa tudi na načelih nediskriminacije, preglednosti in potrebe po izogibanju nepotrebni postopkovnim oviram v trgovini. Tako se lahko pogodbenici zavežeta k spodbujanju zakonite trgovine in učinkovitega nadzora za boj proti goljufijam in prepovedani trgovini.

Člen 37

Carinsko in upravno sodelovanje

1. Da bi zagotovili skladnost z določbami iz tega naslova in učinkovito odzivanje na cilje, določene v členu 1, vzpostavita pogodbenici sodelovanje na naslednjih načelih:
 - a) sodelovanje in izmenjava informacij v zvezi s carinsko zakonodajo in postopki;
 - b) zagotavljanje pravilne uporabe carinskih pravil in postopkov, o katerih se pogodbenici sporazumeta na dvostranski ali večstranski ravni;
 - c) sodelovanje pri zakonodajnih in operativnih pobudah, povezanih z uvoznimi, izvoznimi in carinskimi postopki, ter v čim večji meri pri izboljšanju storitve za poslovno skupnost;
 - d) sodelovanje pri informatizaciji carinskih postopkov in, kjer je mogoče, sodelovanje pri uvajanju skupnih meril;
 - e) omogočanje in zagotavljanje svobode postopkov pretovarjanja in tranzita prek njenih ozemelj, v skladu s členom V sporazuma GATT 1994, ter izvajanje ustreznih mednarodnih in/ali regionalnih standardov in instrumentov, povezanih s tranzitom;
 - f) zagotavljanje, da so vse upravne takse in dajatve v zvezi z uvozom in izvozom objavljene vnaprej in da so sorazmerne s storitvami, v skladu s členom VIII sporazuma GATT (1994);
 - g) oblikovanje, kolikor je mogoče, skupnega stališča v mednarodnih organizacijah na področju carine, kot so STO, Svetovna carinska organizacija (WCO), Organizacija združenih narodov (OZN) in Konferenca ZN o trgovini in razvoju (UNCTAD); in
 - h) sodelovanje, kjer je ustrezno, pri tehnični pomoči, vključno z organizacijo seminarjev in zaposlovanjem.
2. Ne glede na odstavek 1 upravi obeh pogodbenic zagotovita medsebojno upravno pomoč v carinskih zadevah v skladu z določbami Protokola 7.

Člen 38

Carinski in zakonodajni postopki

1. Pogodbenici se strinjata, da njune trgovinske in carinske določbe ter postopki temeljijo na:
 - a) zaščiti zakonite trgovine prek učinkovitega uveljavljanja in usklajevanja zakonodajnih zahtev;

- b) zakonodaji, ki se izogiba nepotrebnemu obremenjevanju gospodarskih subjektov, omogoča boj proti goljufijam ter zagotavlja nadaljnje olajšave za subjekte, ki dosegajo visoko raven skladnosti;
- c) tem, da uporablja vsaka pogodbenica svoj carinski zakonik, ki ga izvaja na svojem ozemlju;
- d) uporabi sodobnih carinskih tehnik, vključno z ocenjevanjem tveganja, poenostavljenimi postopki za vstop in sprostitev blaga, nadzorom po sprostitev in metodami revizije v podjetjih;
- e) postopkih, ki so transparentni, učinkoviti in poenostavljeni, da se zmanjšajo stroški in poveča predvidljivost za gospodarske subjekte, vključno z malimi in srednje velikimi podjetji;
- f) razvojem informacijskih sistemov, ki temeljijo na mednarodnih normah za uvozna in izvozna podjetja, da bi se odpravil sistem postopkov, ki temeljijo na papirju, in omogočile elektronske izmenjave vseh uradnih podatkov med trgovinskimi in carinskimi upravami, pa tudi med carino in drugimi agencijami, s čimer bi se olajšali postopki hitre sprostite. Takšni sistemi lahko vključujejo tudi plačilo carin, davkov in drugih pristojbin s pomočjo elektronskih prenosov;
- g) pravilih in postopkih, ki vnaprej zagotavljajo zavezujoče odločitve v zvezi s carinskimi zadevami, zlasti v zvezi s tarifnim uvrščanjem in pravili o poreklu. Odločitev se lahko kadar koli spremeni ali prekliče, vendar samo po uradnem obvestilu subjektu, ki ga ta odločitev zadeva, in brez veljavnosti za nazaj, razen če je odločitev sprejeta na podlagi nepravilnih ali netočnih informacij;
- h) poenostavljenih postopkih za pooblaščen trgovce v skladu s cilji in nediskriminacijskimi načeli, ki jih lahko dosežejo mala in srednje velika podjetja, pa tudi večji subjekti;
- i) uvoznih določbah, ki ne vsebujejo nobenih zahtev za inšpekcijske preglede pred odpremo, kot so opredeljeni v Sporazumu STO o inšpekcijskih pregledih pred odpremo; in
- j) pravilih, ki zagotavljajo, da so vse kazni, naložene za manjše kršitve carinskih predpisov, ali postopkovne zahteve sorazmerne in nediskriminacijske in pri uporabi ne povzročajo neupravičenih zamud, v skladu s členom VIII GATT (1994).

2. Za izboljšanje delovnih metod, za izogibanje nepotrebnim postopkovnim oviram v trgovini, pa tudi za zagotavljanje nediskriminacije, preglednosti, učinkovitosti, celovitosti in odgovornosti postopkov, pogodbenici:

- a) poenostavita zahteve in formalnosti v zvezi s sprostivjo in carinjenjem blaga; to vključuje sodelovanje na področju razvoja postopkov, ki omogočajo predložitev uvoznih ali izvoznih podatkov eni sami agenciji; in usklajevanje med carinskimi in drugimi nadzornimi agencijami, da bi, če je le mogoče, omogočili, da bi uradni nadzor nad uvozom ali izvozom izvajala ena sama agencija;

- b) sprejmeta nadaljnje ukrepe za omejevanje, poenostavljanje in standardizacijo podatkov v dokumentaciji, ki jih zahtevajo carina in druge agencije, vključno z uporabo enotne upravne listine ali podatkovnega sporočila na podlagi mednarodnih standardov, pri čemer se v čim večji meri zanašata na tržno dostopne informacije;
- c) uporabljata mednarodna pravila in merila na področju carine, kjer je le mogoče, vključno z vsebinskimi elementi revidirane Kjotske konvencije o poenostavitvi in uskladitvi carinskih postopkov;
- d) zagotavljata učinkovite, takojšnje in nediskriminacijske postopke, ki omogočajo pravice do pritožbe proti carinskim in drugim upravnim postopkom, odločitvam in sklepom agencije, ki vplivajo na uvoz ali izvoz blaga, skladno s členom X sporazuma GATT (1994);
- e) zagotavljata, da se vzdržujejo najvišja merila celovitosti, prek uporabe ukrepov, ki zrcalijo načela ustreznih mednarodnih konvencij in instrumentov na tem področju.

Člen 39

Razmerja s poslovno skupnostjo

Pogodbenici se strinjata:

- 1) o potrebi po rednih posvetovanjih s trgovinskimi zastopniki v zvezi z zakonodajnimi predlogi in splošnimi postopki, povezanimi s carino. Vsaka pogodbenica v ta namen vzpostavi ustrezne posvetovalne mehanizme med upravami in poslovno skupnostjo;
- 2) da objavita, če je le mogoče z elektronskimi sredstvi, in obveščata javnost o novi zakonodaji in splošnih postopkih, povezanih s carino in trgovinskimi zadevami pred uvedbo takšne zakonodaje in postopkov, pa tudi o vseh spremembah takšne zakonodaje in postopkov. Poleg tega omogočita javno razpoložljivost ustreznih informacij upravne narave, vključno z zahtevami agencij in s postopki vstopa, z delovnim časom in s postopki delovanja carinskih uradov, vključno s tistimi v pristaniščih in na mejnih prehodih, in za kontaktne točke za povpraševanja po informacijah;
- 3) da krepiata sodelovanje med subjekti in ustreznimi upravami z uporabo nearbitrarnih in javno dostopnih memorandumov o soglasju na podlagi tistih, ki jih razširja STO;
- 4) da zagotavljata, da bodo njune carinske in s carino povezane zahteve in postopki še naprej zadovoljevali potrebe trgovinske skupnosti in sledili najboljšim praksam ter, kjer spremembe in potrebe to omogočajo, dosegata cilje na način, ki manj obremenjuje in omejuje trgovino, in skrbita za ustrezno prilaganje teh postopkov.

Člen 40

Carinsko vrednotenje

1. Sporazum STO o določanju carinske vrednosti, brez pridržkov in možnosti, ureja pravila carinske vrednosti, ki se nanaša na vzajemno trgovanje med pogodbenicama.
2. Pogodbenici sodelujeta v namen določitve skupnega pristopa k težavam, povezanim s carinskimi vrednostmi, zlasti s sestavo „kodeksa dobre prakse“ v zvezi z delovnimi metodami in operativnimi vidiki, ter z uporabo okvirnih in referenčnih kazalcev in ustrezne dokumentacije, ki potrjuje točnost carinske vrednosti in uporabo varščin.

Člen 41

Presoja

Določbe iz členov 38 do 40 so predmet letnega popisa zalog, ki ga opravi Pridružitveni odbor.

Člen 42

Posebni odbor za carino

1. Pogodbenici ustanovita Posebni odbor za carinsko sodelovanje in pravila o poreklu, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenic. Odbor se sestane na dan in z dnevnim redom, o katerih se pogodbenici sporazumeta vnaprej. Funkcijo predsedujočega Odboru opravljata pogodbenici izmenično. Odbor poroča Pridružitvenemu odboru.
2. Naloge odbora vključujejo:
 - a) spremljanje izvajanja in upravljanja tega oddelka in Protokola o pravilih o poreklu;
 - b) zagotavljanje foruma za posvetovanje in razpravo o vseh zadevah v zvezi s carino, zlasti o carinskih postopkih, carinskem vrednotenju, tarifnih režimih, carinski nomenklaturi, carinskem sodelovanju in medsebojni upravni pomoči v carinskih zadevah;
 - c) zagotavljanje foruma za posvetovanje in razpravo o zadevah, povezanih s poreklom in upravnim sodelovanjem;
 - d) izboljšanje sodelovanja pri razvijanju, uporabi in uveljavljanju carinskih postopkov, medsebojne upravne pomoči v carinskih zadevah, pravil o poreklu in upravnega sodelovanja.
3. Pogodbenici se lahko dogovorita za priložnostne sestanke v zvezi s carinskim sodelovanjem ali pravili o poreklu ter vzajemno upravno pomočjo.

NASLOV III

PRAVICA DO USTANAVLJANJA IN OPRAVLJANJA STORITEV

POGLAVJE 1

PRAVICA DO USTANAVLJANJA

Člen 43

1.
 - a) Skupnost in njene države članice za ustanovitev sirskih družb zagotovijo obravnavo, ki ni manj ugodna od tiste, ki velja za katere koli tretje države;
 - b) Skupnost in njene države članice za delovanje hčerinskih družb sirskih družb, ki so ustanovljene na njihovem ozemlju, zagotavljajo obravnavo brez poseganja v pridržke, navedene v Prilogi III, ki glede njihovega delovanja ni manj ugodna od tiste, ki jo zagotavljajo družbam Skupnosti;
 - c) Skupnost in njene države članice zagotavljajo podružnicam sirskih družb, ustanovljenim na njihovih ozemljih, obravnavo, ki glede njihovega delovanja ni manj ugodna od tiste, ki jo glede njihovega delovanja zagotavljajo podružnicam družb katere koli tretje države.
2.
 - (a) Sirija za ustanavljanje družb Skupnosti brez poseganja v pridržke, navedene v Prilogi IV, zagotavlja obravnavo, ki ni manj ugodna od tiste, ki jo zagotavlja podobnim sirskim družbam oziroma družbam katere koli tretje države, kar koli je ugodnejše;
 - b) Sirija zagotavlja za delovanje hčerinskih družb Skupnosti, ki so ustanovljene na njenem ozemlju, obravnavo, ki ni nič manj ugodna od tiste, ki jo zagotavlja podobnim sirskim družbam;
 - c) Sirija zagotavlja za delovanje hčerinskih družb Skupnosti, ki so ustanovljene na njenem ozemlju, obravnavo, ki ni nič manj ugodna od tiste, ki jo zagotavlja podobnim podružnicam družb katere koli tretje države.
3. Določbe odstavkov 1(b) in 2(b) se ne smejo uporabljati z namenom kršitve zakonov in drugih predpisov pogodbenice glede pravice hčerinskih gospodarskih družb druge pogodbenice, ustanovljenih na ozemlju prve, do dostopa do posameznih področij ali dejavnosti.

Obravnavanje iz odstavkov 1(b), 1(c) in 2(b) se uporablja za gospodarske družbe, podružnice in hčerinska podjetja, ustanovljena v Skupnosti in v Siriji od dneva začetka veljavnosti tega sporazuma dalje, za gospodarske družbe, podružnice in hčerinska podjetja, ustanovljene po tem dnevu, pa od dneva ustanovitve.

Člen 44

1. Določbe člena 43 se ne uporabljajo za zračni prevoz, prevoz po celinskih plovnih poteh in pomorski prevoz.
2. Toda vsaka pogodbenica v zvezi z dejavnostmi, ki jih za zagotavljanje storitev mednarodnega pomorskega prevoza izvajajo pomorske agencije, vključno z večmodalnim prevozom, ki vključuje pomorski del prevozne verige, dovoli družbam druge pogodbenice na svojem ozemlju prisotnost v obliki hčerinskih družb ali podružnic, pod pogoji ustanavljanja in poslovanja, ki niso manj ugodni od tistih, ki veljajo za njene družbe ali hčerinske družbe ali podružnice družb. Te dejavnosti vključujejo, niso pa omejene na:
 - a) trženje in prodajo pomorskega prevoza in sorodnih storitev z neposrednimi stiki s strankami, od ponudbe do izstavitve računa, ne glede na to, ali te storitve opravlja ali ponuja ponudnik storitev sam ali ponudniki storitev, s katerimi je ponudnik storitev sklenil stalne poslovne dogovore;
 - b) nakup in uporabo, za lastne potrebe ali za potrebe svojih strank (in preprodajo svojim strankam), kakršnih koli prometnih in z njimi povezanih storitev, vključno s storitvami notranjega prometa na kateri koli način, zlasti po notranjih vodnih poteh, cestah in železnici, nujnih za zagotavljanje povezanih storitev;
 - c) pripravo dokumentacije za prevozne dokumente, carinske dokumente ali druge dokumente v zvezi s poreklom in značilnostmi blaga, ki se prevaža;
 - d) zagotavljanje vseh vrst poslovnih informacij, vključno z računalniškimi informacijskimi sistemi in izmenjavo elektronskih podatkov (ob upoštevanju vseh nediskriminacijskih omejitev glede telekomunikacij);
 - e) sklepanje poslovnih dogovorov, vključno z udeležbo v kapitalu družbe in zaposlovanjem lokalnega osebja (oziroma v primeru tujega osebja, v skladu z ustreznimi določbami tega sporazuma), s katero koli lokalno pomorsko agencijo;
 - f) delovanje v imenu družb, organiziranje pristanka ladij ali, po potrebi, organiziranje prevzema tovora.

Člen 45

Za namene tega sporazuma:

- a) „gospodarska družba Skupnosti“ oziroma „sirska gospodarska družba“ pomeni gospodarsko družbo, ustanovljeno v skladu s predpisi države članice oziroma Sirije, z uradnim sedežem ali osrednjo upravo ali glavno poslovno enoto na ozemlju Skupnosti oziroma Sirije.

Če pa ima gospodarska družba, ustanovljena v skladu z zakonodajo države članice oziroma Sirije, na ozemlju Skupnosti ali Sirije samo svoj uradni sedež, se taka gospodarska družba šteje za gospodarsko družbo Skupnosti oziroma

Sirije, če je njeno delovanje v dejanski in trajni povezavi z gospodarstvom ene od držav članic oziroma Sirije;

- b) „hčerinska gospodarska družba“ neke gospodarske družbe pomeni gospodarsko družbo pod dejanskim nadzorom prve gospodarske družbe;
- c) „podružnica“ družbe pomeni poslovno enoto, ki ni pravna oseba, je pa po pojavnih oblikah stalna enota, kot na primer izpostava matične družbe, ima svojo upravo in je materialno opremljena za poslovanje s tretjimi osebami, tako da jim, čeprav vedo, da bo po potrebi vzpostavljena pravna povezanost z matično družbo, ki ima svojo upravo v tujini, ni treba poslovati neposredno z matično družbo, ampak lahko svoje posle opravijo v poslovni enoti, ki je izpostava matične družbe;
- d) „pravica do ustanavljanja“ pomeni za gospodarske družbe Skupnosti ali Sirije iz točke (a) pravico do začetka izvajanja gospodarske dejavnosti v obliki ustanavljanja hčerinskih gospodarskih družb in podružnic v Siriji oziroma v Skupnosti;
- e) „delovanje“ pomeni izvajanje gospodarskih dejavnosti;
- f) „gospodarske dejavnosti“ pomenijo industrijske, trgovinske in strokovne dejavnosti;
- g) „državljan države članice ali Sirije“ pomeni fizično osebo, ki je državljan ene od držav članic oziroma Sirije;
- h) za mednarodni pomorski prevoz, vključno s kombiniranimi prevozi, ki vključujejo pomorski del prevozne verige, veljajo določbe tega poglavja in poglavja 2 tega naslova tudi za državljane držav članic oziroma Sirije, ki imajo sedež zunaj Skupnosti oziroma Sirije, in za ladijske prevoznike, ki so registrirani zunaj Skupnosti oziroma Sirije in so pod nadzorom državnih organov države članice oziroma državljanov Sirije, če so njihova plovila registrirana v tej državi članici oziroma Siriji v skladu z njihovo zakonodajo.

Člen 46

1. Pogodbenici se trudita, da se izogneta sprejemanju ukrepov, ki zaostrejujejo pogoje za ustanavljanje in poslovanje družb druge pogodbenice v primerjavi s stanjem, ki je obstajalo na dan pred dnevom podpisa Sporazuma.
2. Določbe tega člena ne posegajo v člen 57. Primere iz člena 57 urejajo izključno njegove določbe.

Člen 47

1. Gospodarska družba Skupnosti oziroma sirska gospodarska družba, ustanovljena na ozemlju Sirije oziroma Skupnosti, ima pravico v eni od svojih hčerinskih gospodarskih družb ali podružnic v skladu z veljavnimi predpisi države gostiteljice tako ustanovljene gospodarske družbe na ozemlju Sirije oziroma Skupnosti zaposliti

ali imeti zaposlene delavce državljane držav članic Skupnosti oziroma Sirije pod pogojem, da so te osebe ključno osebje, kot je opredeljeno v odstavku 2 tega člena, in da so zaposlene izključno pri gospodarskih družbah, hčerinskih gospodarskih družbah ali podružnicah. Dovoljenja za bivanje in delo takih delavcev veljajo samo za čas take zaposlitve.

2. Ključno osebje zgoraj navedenih družb, v nadaljnjem besedilu „organizacij“, so „premeščenci znotraj podjetja“, kot so opredeljeni v točki (c) v spodaj navedenih kategorijah, pod pogojem, da je organizacija pravna oseba in da so bile zadevne osebe pri njej zaposlene ali so bile njeni družbeniki (razen večinskih delničarjev) vsaj eno leto neposredno pred tako premestitvijo:

a) osebe na vodilnih položajih v organizaciji, ki vodijo zlasti upravljanje podjetja, pri čemer jih na splošno nadzorujejo ali usmerjajo predvsem upravni odbor, delničarji podjetja ali drug enakovreden organ, kar vključuje:

vodenje podjetja, sektorja ali pododdelka podjetja;

nadzor in kontrolo dela drugih nadzornih, poklicnih ali poslovnih uslužbencev;

pooblašcanje za osebno zaposlovanje in odpuščanje ali priporočanje zaposlovanja, odpuščanja ali drugih kadrovske ukrepe.

b) osebe, zaposlene v organizaciji, s posebnimi znanji, bistvenimi za poslovanje, raziskovalno opremo, tehniko ali vodenje podjetja. Presoja takega znanja lahko poleg posebnega znanja, značilnega za podjetje, izraža tudi visoko stopnjo strokovne usposobljenosti glede na vrsto dela ali poslovanja, ki zahteva posebno tehnično znanje, vključno s pripadnostjo poklicu, za opravljanje katerega je potrebno posebno dovoljenje;

c) „premeščenec znotraj podjetja“ je opredeljen kot fizična oseba, ki dela znotraj organizacije na ozemlju pogodbenice in je zaradi opravljanja gospodarske dejavnosti začasno premeščena na ozemlje druge pogodbenice; zadevna organizacija mora imeti svojo glavno poslovno enoto na ozemlju pogodbenice, premestitev pa mora biti opravljena v podjetje (podružnico, hčerinsko družbo) navedene organizacije, ki dejansko opravlja podobno gospodarsko dejavnost na ozemlju druge pogodbenice.

3. Vstop in začasna prisotnost na ozemljih Sirije in Skupnosti za državljane držav članic ali Sirije se dovoli, če so predstavniki podjetij osebe, ki delujejo na višjih položajih, kot je določeno v odstavku 2(a) zgoraj, in so odgovorni za ustanovitev gospodarske družbe Skupnosti oziroma sirske gospodarske družbe v Skupnosti ali Siriji, in če:

a) ti predstavniki ne izvajajo neposredne prodaje ali storitev; in

b) podjetje nima predstavnika, pisarne, hčerinske družbe ali podružnice v državi članici ali Siriji.

Člen 48

Da bi državljanom Skupnosti in državljanom Sirije olajšali začetek in opravljanje zakonsko urejenih poklicnih dejavnosti v Siriji oziroma Skupnosti, Pridružitveni svet prouči, katere ukrepe je treba sprejeti za vzajemno priznavanje kvalifikacij.

Člen 49

Določbe člena 43 ne preprečujejo pogodbenici, da uporablja za ustanavljanje in delovanje podružnic na svojem ozemlju, ki pripadajo gospodarskih družbam druge pogodbenice, ki niso registrirane na ozemlju prve pogodbenice, posebna pravila, ki so upravičena zaradi pravnih ali tehničnih razlik med temi podružnicami v primerjavi s podružnicami gospodarskih družb, ki so registrirane na njenem ozemlju, ali da tako ravna pri finančnih storitvah iz previdnostnih razlogov. Razlika v obravnavanju je omejena le na to, kar je nujno potrebno zaradi navedenih pravnih ali tehničnih razlik ali, kar zadeva finančne storitve, iz previdnostnih razlogov.

POGLAVJE 2

ČEZMEJNO OPRAVLJANJE STORITEV

Člen 50

1. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta po svojih najboljših močeh postopno omogočili čezmejno opravljanje storitev družbam Skupnosti ali sirskim družbam, ustanovljenim na ozemlju pogodbenice, ki ni država osebe, kateri so te storitve namenjene, z upoštevanjem razvoja storitvenih sektorjev v pogodbenicah.
2. Pridružitveni svet pripravi priporočila za izvajanje ciljev iz odstavka 1.

Člen 51

Za zagotovitev usklajenega razvoja prevoza med pogodbenicama v skladu z njunimi tržnimi potrebami se lahko pogoji vzajemnega dostopa na trg in zagotavljanja storitev prevoza po zraku, cesti, železnici in celinskih plovnih poteh uredijo s posebnimi sporazumi, o katerih se bosta pogodbenici dogovorili po začetku veljavnosti tega sporazuma.

Člen 52

1. V zvezi z mednarodnim pomorskim prometom se pogodbenici zavezujeta, da bosta učinkovito uporabljali načelo neomejenega dostopa na trg in promet na podlagi tržnih zakonitosti.
 - a) pogodbenici učinkovito uporabljata načelo neomejenega dostopa do mednarodnega pomorskega trga in prometa na tržni in nediskriminacijski podlagi;
 - b) pogodbenici potrjujeta svojo zavezanost poslovanju v skladu z načelom svobodne konkurence kot bistvene značilnosti trgovine s suhim in tekočim razsutim tovorom.

2. Pogodbenici pri uporabi načel iz odstavka 1:
- a) ne uvajata dogovorov o delitvi tovora v prihodnjih dvostranskih sporazumih s tretjimi državami v zvezi s trgovino s suhim in tekočim razsutim tovorom in z linijskim prometom. To pa ne izključuje možnosti takih dogovorov glede tovora linijskega prometa v tistih izjemnih okoliščinah, ko bi prevozniki v linijskem prevozu po morju iz ene ali druge pogodbenice tega sporazuma sicer ne imeli dejanske možnosti za trgovino z zadevno tretjo državo;
 - b) ob začetku veljavnosti tega sporazuma odpravita vse in hkrati ne uvajata novih enostranskih ukrepov ter upravnih, tehničnih in drugih ovir, ki bi lahko imele omejevalne ali diskriminacijske učinke na prosto opravljanje storitev v mednarodnem pomorskem prometu.

Vsaka pogodbenica med drugim zagotavlja ladjam, ki se uporabljajo za prevoz blaga, potnikov ali obojega in plujejo pod zastavo druge pogodbenice, enako ugodno obravnavanje, kot ga priznava svojim ladjam za dostop do pristanišč, uporabo infrastrukture in pomožnih pomorskih storitev navedenih pristanišč, ter s tem povezanih pristojbin in taks, carinskih objektov in določitve privezov ter naprav za natovarjanje in raztovarjanje.

POGLAVJE 3

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 53

1. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta naklonjeni razvoju tega naslova, zato da bi oblikovali „sporazum o gospodarski integraciji“, kot je določeno v členu V Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami (GATS).
2. Pridružitveni svet bo cilj iz odstavka 1 prvič pregledal najpozneje pet let po začetku veljavnosti tega sporazuma.
3. Pridružitveni svet bo pri odločanju upošteval tudi napredek pri usklajevanju zakonodaje med pogodbenicama pri ustreznih dejavnostih.

Člen 54

1. Določbe tega naslova se uporabljajo ob upoštevanju omejitev, ki so upravičene na podlagi javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja.
2. Ne uporabljajo se za dejavnosti, ki so na ozemlju vsake od pogodbenic, čeprav le občasno, povezane z izvajanjem javne oblasti.

Člen 55

Določbe tega sporazuma pogodbenicama za namene tega sporazuma ne preprečujejo uporabe svojih zakonov in drugih predpisov v zvezi z vstopom fizičnih oseb v državo in bivanjem v njej, zaposlitvijo, delovnimi pogoji, prijavo stalnega prebivališča in opravljanjem storitev, pod pogojem, da jih pogodbenici ne uporabljata tako, da bi z uporabo izničili ali omejili koristi, ki

za vsako pogodbenico izhajajo iz posamezne določbe tega sporazuma. Ta določba ne vpliva na uporabo člena 54.

Člen 56

Določbe tega naslova veljajo tudi za gospodarske družbe, ki jih nadzirajo ali so v izključni skupni lasti sirskih gospodarskih družb in gospodarskih družb Skupnosti.

Člen 57

Obravnava, ki jo zagotavlja ena pogodbenica drugi pogodbenici, za sektorje ali za ukrepe, ki so zajeti v GATS, ne sme biti v nobenem primeru bolj ugodna od obravnave, ki jo zagotavlja ta prva pogodbenica na podlagi določb sporazuma GATS za vsak storitveni sektor, podsektor in način zagotavljanja storitev.

Člen 58

Za namene tega naslova se ne upošteva obravnava, ki jo zagotavljajo Skupnost, države članice ali Sirija v skladu z zavezami iz sporazumov o gospodarski integraciji in načeli člena V sporazuma GATS.

Člen 59

1. Pogodbenici se ne glede na katere koli druge določbe tega sporazuma ne sme preprečiti, da sprejme ukrepe v skladu z načelom varnega in skrbnega poslovanja, vključno z ukrepi za zaščito investitorjev, vlagateljev, imetnikov zavarovalnih polic ali oseb, ki so v fiduciarnem razmerju z izvajalcem finančnih storitev, ali da bi zagotovila celovitost in stabilnost finančnega sistema. Če ti ukrepi niso v skladu z določbami sporazuma, se ne smejo uporabiti kot sredstvo, s katerim bi se pogodbenica izognila obveznostim po tem sporazumu.
2. Nobena določba tega sporazuma ne nalaga pogodbenici obveznosti, da razkrije ukrepe, ki se nanašajo na posle in račune posameznih strank, ali katere koli zaupne ali zaščitene informacije, s katerimi razpolagajo javni subjekti.

Člen 60

Določbe tega sporazuma ne preprečujejo, da bi pogodbenica uporabila kateri koli ukrep, potreben, da se prepreči izognitev njenim ukrepom v zvezi z dostopom tretje države na njen trg prek določb tega sporazuma.

NASLOV IV

PLAČILA, KAPITAL, KONKURENCA IN DRUGE GOSPODARSKE ZADEVE

POGLAVJE 1

PRETOK KAPITALA IN PLAČIL

Člen 61

Pogodbenici se skladu z določbami člena 63 zavežeta, da bosta dovolili vsa tekoča plačila za tekoče transakcije v prosti konvertibilni valuti.

Člen 62

1. Skupnost in Sirija zagotovita glede transakcij na kapitalski račun plačilne bilance od začetka veljavnosti tega sporazuma prosti pretok kapitala v zvezi z neposrednimi naložbami v gospodarske družbe v Siriji, ustanovljene v skladu s trenutnimi predpisi, pa tudi za prisilno likvidacijo ali povrnitev teh naložb ali kakršnega koli dobička, ki iz njih izvira.
2. Pogodbenici se med seboj posvetujeta, da bi olajšali in vse bolj dodatno liberalizirali pretok kapitala med Skupnostjo in Sirijo.

Člen 63

Če se ena država članica ali več držav članic Skupnosti ali Sirija soočajo z resnimi težavami ali tvegajo resne težave s plačilno bilanco, lahko Skupnost ali Sirija v skladu s pogoji, določenimi v okviru GATT in v členih VIII in XIV Statuta Mednarodnega monetarnega sklada, sprejmeta omejevalne ukrepe za tekoča plačila, kadar so takšni ukrepi nujni.

Skupnost oziroma Sirija o tem takoj obvesti drugo pogodbenico in čim prej navede časovni razpored za odstranitev takšnih ukrepov.

POGLAVJE 2

KONKURENCA

Člen 64

1. Kolikor lahko vpliva na trgovino med Skupnostjo in Sirijo, je s pravilnim delovanjem tega sporazuma nezdržljivo naslednje:
 - a) vsi sporazumi med podjetji, sklepi združenj podjetij in usklajeno ravnanje med podjetji, katerih namen ali učinek je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence;
 - b) zloraba prevladujočega položaja enega podjetja ali več podjetij na ozemlju Skupnosti ali Sirije kot celote ali na znatnem delu tega ozemlja.

2. Pogodbenici bosta sodelovali pri izvajanju svoje zakonodaje s področja konkurence in si izmenjevali podatke, ob upoštevanju omejitev, ki jih nalagajo zahteve poklicne in poslovne tajnosti. Pogoji tega sodelovanja so navedeni v Prilogi V.
3. Če Skupnost ali Sirija meni, da je določena praksa neskladna z odstavkom 1 tega člena, in če taka praksa povzroča ali grozi, da bo povzročala resne težave za drugo pogodbenico, lahko po posvetovanju v Pridružitvenem svetu ali po 30 delovnih dneh po napotitvi na tako posvetovanje sprejme ustrezne ukrepe.

Člen 65

Države članice in Sirija postopoma prilagodijo, brez poseganja v njihove sprejete obveznosti ali obveznosti, ki jih morajo sprejeti na podlagi GATT, vse državne monopole poslovnega značaja, da tako do konca petega leta po začetku veljavnosti tega sporazuma zagotovijo, da med državljani držav članic in Sirije ni nobene diskriminacije v zvezi s pogoji, pod katerimi se blago nabavlja in trži. Pridružitveni odbor bo obveščen o ukrepih, sprejetih za izvajanje tega cilja.

Člen 66

Pridružitveni svet zagotovi javnim podjetjem in podjetjem, katerim so bile dodeljene posebne ali izključne pravice, da se od petega leta po dnevu začetka veljavnosti tega sporazuma ne sprejme in ne obdrži noben ukrep, ki bi izkrivljal trgovino med Skupnostjo in Sirijo in ki je v nasprotju z interesi pogodbenic. Ta določba teh podjetij zakonsko ali dejansko ne ovira pri izvajanju posebnih nalog, ki so jim dodeljene.

POGLAVJE 3

VLADNA NAROČILA

Člen 67

Vladna naročila

1. Pogodbenice si za cilj zastavita učinkovito, vzajemno in postopno odpiranje trgov za vladna naročila.
2. Vsaka Pogodbenica zagotovi, da potekajo naročila njenih subjektov, ki jih pokriva Priloga VII, na pregleden, razumen in nediskriminacijski način v skladu z opredelitvijo iz Priloge VII, pri čemer se vsak ponudnik katere koli Pogodbenice obravnava enako in se spoštuje načelo odprte in učinkovite konkurence.
3. Pogodbenici blaga, storitev in ponudnikov druge pogodbenice v zvezi z zakoni, s predpisi, postopki in praksami, povezanimi z vladnimi naročili, pa tudi s posebnimi naročili, ki jih pokriva ta sporazum, ne obravnavata manj ugodno kot svoje lastne blago, storitve in ponudnike.
4. Vsaka pogodbenica v zvezi z zakoni, s predpisi, postopki in praksami, povezanimi z vladnimi naročili, pa tudi s posebnimi naročili, ki jih pokriva ta sporazum, zagotovi, da njeni subjekti, navedeni v Prilogi VII:

- a) ne obravnavajo enega lokalnega ponudnika manj ugodno kot drugega lokalnega ponudnika na podlagi stopnje povezave s tujino ali dejstva, da je v lasti osebe druge pogodbenice; in
 - b) ne diskriminirajo lokalnega ponudnika na podlagi dejstva, da so blago ali storitve, ki jih ponuja navedeni ponudnik za določeno naročilo, blago ali storitve druge pogodbenice.
5. Sirija v zvezi z zakoni, predpisi, postopki in praksami, povezanimi z vladnimi naročili, pa tudi s posebnimi naročili, ki so odprta za blago, storitve in ponudnike iz tretjih držav, blaga in ponudnikov druge pogodbenice ne obravnava na manj ugoden način od tistega, ki ga uporablja za tuje blago, storitve in ponudnike iz katere koli tretje države.

V zvezi z vsemi zakoni, predpisi, postopki in praksami glede vladnih naročil, ki jih zajema Sporazum o vladnih naročilih (GPA), Evropski skupnosti nemudoma in brezpogojno za blago, storitve in ponudnike iz Sirije zagotovita obravnavo, ki ni manj ugodna obravnave, namenjene blagu, storitvam in ponudnikom pogodbenic Sporazuma o vladnih naročilih.

6. Pogodbenici bosta redno pregledovali učinkovito odpiranje trgov za vladna naročila in najpozneje v treh letih začeli pogajanja o razširitvi seznama subjektov, ki jih pokriva Priloga VII.

7. Nobena določba v tem členu:

ne zahteva od pogodbenice, da zagotovi informacije, katerih razkritje bi bilo po njenem mnenju v nasprotju z njenim bistvenim varnostnim interesom;

ne preprečuje pogodbenici, da sprejme kakršne koli ukrepe, za katere meni, da so potrebni za varovanje njenih bistvenih varnostnih interesov v zvezi z vladnimi naročili, ki so nepogrešljiva za nacionalno varnost ali za namene nacionalne obrambe.

8. Ta člen se ne uporablja za pogodbe, dodeljene na podlagi:

mednarodnega sporazuma, ki je namenjen za skupno izvajanje ali izkoriščanje projekta s strani pogodbenic;

mednarodnega sporazuma, ki je povezan z nameščanjem čet;

posebnih postopkov mednarodne organizacije;

nepogodbenega dogovora ali kakršne koli oblike vladne pomoči in naročil, opravljenih na podlagi programov o pomoči ali sodelovanju.

Člen 68

Preglednost vladnih naročil

1. Vsaka pogodbenica takoj objavi vse zakone, predpise, sodne ali upravne odločbe za splošno uporabo ter postopke, vključno s standardnimi pogodbenimi klavzulami, ki

so povezani z naročili, zajetimi v tem naslovu, v ustreznih publikacijah iz Priloge VII, vključno z uradno določenimi elektronskimi mediji.

2. Vsaka pogodbenica na enak način takoj objavi vse spremembe takšnih ukrepov.
3. Vsaka pogodbenica zagotovi, da njeni subjekti učinkovito razširjajo informacije o razpisnih priložnostih, ki se ustvarjajo z ustreznimi procesi vladnih naročil, in ponudnikom druge pogodbenice zagotovijo vse informacije, ki so potrebne za sodelovanje pri takem naročilu.
4. Razširjanje podatkov o priložnostih za vladna naročila mora vključevati informacije, ki so določene v Prilogi VII, in mora biti pravočasno objavljeno na načine, ki omogočajo zainteresiranim ponudnikom pogodbenic najširši in nediskriminacijski dostop do omenjenih informacij. Ti ukrepi so navedeni v Prilogi VII.

Člen 69

Roki za vladna naročila

1. Vsi roki, ki jih subjekti določijo za sprejem ponudb in zahtev za sodelovanje, so dovolj dolgi, da ponudniki druge pogodbenice, pa tudi domači ponudniki pripravijo in predložijo ponudbe, in če je ustrezno, zahteve za sodelovanje ali vloge za kvalifikacijo. Pri določanju takšnega roka upoštevajo subjekti v skladu s svojimi upravičenimi potrebami dejavnike, kot so kompleksnost nameravanega naročila in čas, ki je potreben za prenos ponudb s tujih in domačih točk.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da njeni subjekti upoštevajo zamude pri objavah, kot določajo končni roki za sprejem ponudb ali zahtev za sodelovanje ali za kvalifikacijo za seznam ponudnikov.
3. Najkrajši roki za sprejem ponudb so določeni v Prilogi VII.

Člen 70

Pritožbe v zvezi s ponudbami

1. Vsaka pogodbenica zagotovi nediskriminacijske, pravočasne, pregledne in učinkovite postopke, ki ponudnikom omogočajo, da se pritožijo zaradi domnevnih kršitev tega sporazuma, ki nastopijo na podlagi naročil, za katera imajo ali so imeli interes.
2. O pritožbah razpravlja nepristranski in neodvisen revizijski organ. Revizijski organ, ki ni sodišče, je bodisi predmet sodne revizije bodisi ima podobne postopke kot sodišče.

Člen 71

Sodelovanje in pomoč pri vladnih naročilih

1. Pogodbenici sodelujeta na področju vladnih naročil z izmenjavo izkušenj in podatkov o najboljših praksah in regulativnih okvirjih.
2. Pogodbenici si prizadevata sodelovati, zato da bi dosegli boljše razumevanje sistemov vladnih naročil druge pogodbenice, pa tudi boljšo dostopnost svojih trgov.
3. Tehnična pomoč je na voljo, če obstaja utemeljena zahteva, še zlasti prek skupaj razvitih programov usposabljanja.

POGLAVJE 4

DRUGE GOSPODARSKE ZADEVE

Člen 72

Pravice intelektualne, industrijske in poslovne lastnine

1. Pogodbenici v skladu z določbami tega člena in Priloge VI odobrita in zagotovita zadostno in učinkovito zaščito pravic intelektualne, industrijske in trgovinske lastnine⁹ v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi, vključno s pravili Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (Sporazuma TRIPS), Prilogo IC o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije, pa tudi učinkovita sredstva za izvajanje teh pravic.
2. Izvajanje tega člena in Priloge VI bo pod rednim nadzorom pogodbenic.

Člen 73

Standardi, tehnični predpisi in postopki za presojo skladnosti

1. V zvezi s standardi veljajo pravice in obveznosti, tehnični predpisi in postopki za presojo skladnosti iz Sporazuma Svetovne trgovinske organizacije o tehničnih ovirah za trgovino, vključno z določbami, v skladu s katerimi „članice zagotovijo, da tehnični predpisi niso pripravljene, sprejeti ali uporabljeni, zato da bi ustvarjali nepotrebne ovire za mednarodno trgovino“.
2. Pogodbenici sprejmeta ustrezne ukrepe za spodbujanje uporabe tehničnih pravil Skupnosti v Siriji in evropskih standardov za industrijske proizvode in certifikacijske postopke.
3. Pogodbenici na podlagi načel iz odstavka 2 v primernih okoliščinah skleneta dogovore za presojo skladnosti.

⁹ Pravice intelektualne, industrijske in trgovinske lastnine zajemajo na podlagi tega sporazuma avtorske pravice, vključno z avtorstvom računalniških programov in podatkovnih zbirk in sorodne pravice, pravice povezane s patenti, industrijskim oblikovanjem, geografske označbe, vključno z oznakami porekla in vira, blagovne znamke in storitvene znamke in trgovska imena, topografije integriranih vezij, rastlinskih vrst, zaščite nerazkritih informacij ter zaščite proti neljalni konkurenci, kot je navedeno v členu 10 bis Pariške konvencije o zaščiti industrijske lastnine (Stockholmska listina iz leta 1967), pa tudi katerih koli drugih pravic, povezanih z večstranskimi konvencijami, navedenimi v Prilogi VI.

4. Cilj sodelovanja je pomoč Siriji pri približevanju njene zakonodaje zakonodaji Skupnosti na tem področju.

NASLOV V
REŠEVANJE SPOROV
POGLAVJE I
CILJ IN PODROČJE UPORABE

Člen 74

Cilj

Cilj tega naslova je reševanje trgovinskih sporov med Pogodbenicama, zato da bi dosegli sporazumne rešitve, če je to mogoče.

Člen 75

Področje uporabe

Določbe tega naslova se uporabljajo v zvezi s kakršnimi koli razlikami pri razlagi in uporabi naslovov II do V, vključno s primeri, v katerih ena od pogodbenic krši te naslove, razen če je drugače določeno.

POGLAVJE II
IZOGIBANJE SPOROM
POSVETOVANJA IN POSREDOVANJE

Člen 76

Posvetovanja

1. Pogodbenci si prizadevata za razrešitev kakršnih koli razhajanj pri razlagi in uporabi naslovov II do V, tako da v dobri veri potekajo posvetovanja, da bi dosegli sporazumne rešitve težav.
2. Pogodbenica zahteva od druge pogodbenice posvetovanja s pisno zahtevo, v kateri navede, kako ukrep škodljivo vpliva na njene pravice, izvod pa pošlje tudi Odboru za trgovino. Treba je navesti tudi ustrezna določila iz teh naslovov.
3. Posvetovanja se morajo zaključiti v tridesetih dneh od posredovanja zahteve in, razen če se pogodbenici dogovorita drugače, na ozemlju tožene pogodbenice. Posvetovanja se zaključijo v šestdesetih dneh od dneva zahteve po posvetovanjih, razen če se obe pogodbenici strinjata z nadaljevanjem posvetovanj. Vsi podatki, razkriti na teh posvetovanjih, morajo ostati zaupni.
4. Če se posvetovanja ne izvedejo v časovnem okviru iz odstavka 3 in če ne dajo sporazumne rešitve, lahko Pogodbenica, ki se pritožuje, v skladu s členom 78 neposredno zahteva ustanovitev arbitražnega sveta.

Člen 77

Posredovanje

1. Če posvetovanja ne dajo sporazumne rešitve, se lahko pogodbenici z vzajemnim soglasjem odločita za posredovanje prek posrednika, ki ga imenuje Odbor za trgovino. Vsaka zahteva za posredovanje mora biti v pisni obliki in navajati ukrep, ki je bil predmet posvetovanj, ter vzajemno sprejete pravilnike za posredovanje.
2. Predsednik Odbora za trgovino v desetih dneh po prejemu zahteve imenuje posrednika, ki ga izbere s seznama oseb iz člena 79(2) in ki ni državljan nobene od pogodbenic. Posrednik skliče sestanek s pogodbenicama najpozneje v tridesetih dneh po imenovanju. Posrednik prejme vloge obeh pogodbenic najpozneje v petnajstih dneh pred sestankom in objavi mnenje najpozneje 45 dni po imenovanju. Posrednikovo mnenje lahko vsebuje priporočilo o ukrepih, ki so v skladu s temi naslovi in vodijo do rešitve. Mnenje posrednika je neobvezujoče.
3. Časovni okviri iz zgornjega odstavka 2 se lahko spremenijo, če to zahtevajo okoliščine in s soglasjem obeh pogodbenic. Pogodbenici o vseh morebitnih spremembah pisno obvestita Odbor za trgovino.
4. V primeru, da posredovanje obrodi sporazumno rešitev spora, obe pogodbenici o tem pisno obvestita Odbor za trgovino.

POGLAVJE III

POSTOPKI REŠEVANJA SPOROV

Člen 78

Uvedba arbitražnega sveta

1. Če pogodbenicama ne uspe rešiti spora s posvetovanjem iz člena 76 ali s postopkom posredovanja iz člena 77 ali v petnajstih dneh po objavi posrednikovega mnenja ni dosežena sporazumna rešitev, ali če pogodbenica krši sporazumno rešitev, lahko zahteva pogodbenica, ki se pritožuje, ustanovitev arbitražnega sveta, tako da pošlje toženi pogodbenici in Odboru za trgovino pisno zahtevo.
2. Pogodbenica, ki se pritožuje, navede v zahtevi ukrep, za katerega sodi, da krši katerega od teh naslovov, in navede ustrezne odločbe.

Člen 79

Imenovanje rabsodnikov

1. Arbitražni svet je sestavljen iz treh rabsodnikov.
2. Odbor za trgovino najpozneje v šestih mesecih od začetka veljavnosti tega sporazuma sestavi seznam petnajstih posameznikov, ki so voljni in sposobni delovati kot rabsodniki. Vsaka pogodbenica lahko izbere za rabsodnike 5 posameznikov.

Pogodbenici soglasno potrdita 5 posameznikov, ki niso državljani nobene od njiju. Odbor za trgovino mora zagotoviti, da je seznam zmeraj na tej ravni.

3. Razsodniki morajo imeti strokovno znanje ali izkušnje na področju prava in/ali mednarodne trgovine. Biti morajo samostojni, delovati morajo v svoji individualni pristojnosti in ne smejo biti povezani z nobeno organizacijo ali vlado¹⁰ in morajo ravnati v skladu z etičnim kodeksom, določenim v Prilogi VIII.

Člen 80

Sestava arbitražnega sveta

1. Pogodbenici se v desetih dneh po oddaji zahteve za arbitražni svet Odboru za trgovino posvetujeta, da bi dosegli soglasje o sestavi arbitražnega sveta. Če pogodbenici ne dosežeta soglasja o njegovi sestavi znotraj časovnega okvira, lahko obe strani predlagata, da predsednik Odbora za trgovino ali njegov delegat izžreba vse tri člane, tako da izvleče ime iz vsake od treh kategorij razsodnikov (seznam, ki ga pošlje vsaka pogodbenica, je sestavljen iz njegovih državljanov in kombiniranega seznama nadržavljanov vsake pogodbenice). Če se pogodbenici strinjata o enem ali več članih arbitražnega sveta, so vsi preostali člani izžrebani z ustreznih seznamov. Arbitražni svet je zmeraj sestavljen iz državljanov vsake od pogodbenic in tretjega člana, ki ni državljan nobene od njiju in ki v svetu deluje kot predsednik.
2. Dan ustanovitve arbitražnega sveta je dan, ko so izbrani trije razsodniki.
3. Če katera od pogodbenic meni, da razsodnik ne izpolnjuje zahtev etičnega kodeksa, se pogodbenici posvetujeta in, če se o tem sporazumeta, zamenjata razsodnika in ga nadomestita z novim na podlagi odstavka 4. Če se pogodbenici ne strinjata o tem, da je treba zamenjati razsodnika, se zadeva preda predsedniku¹¹ arbitražnega sveta, katerega odločitev je končna.
4. Če razsodnik ne more sodelovati v postopku, odstopi ali je zamenjan v skladu z odstavkom 3, nadomestni razsodnik pa je izbran v petih dneh v skladu s postopkom izbire, ki je bil uporabljen pri izbiri izvirnega razsodnika. Dejavnosti arbitražnega sveta se prekinajo za obdobje, v katerem poteka ta postopek.

Člen 81

Poslovník

1. Odbor za trgovino uporabi za izvajanje postopkov arbitražnega sveta pravilnik, s katerim soglašata obe pogodbenici in je priložen k temu sporazumu.

¹⁰ To ne izključuje, da so razsodniki vladni ali državni uslužbenci. Vendar pa morajo ravnati strogo *ad personam* in ne smejo sprejemati navodil od nacionalne vlade ali njenih služb. Isto velja za navodila iz drugih virov, kot so nevladne organizacije ali vlade tretjih držav.

¹¹ Če pogodbenica meni, da predsednik ne izpolnjuje etičnega kodeksa, se zadeva preda preostalim članom združenja državljanov tretjih držav, katerih imena izžreba Odbor za trgovino, razen če se o njih sporazumeta pogodbenici.

2. Seje arbitražnega sveta so odprte za javnost v skladu s Poslovníkom, razen če se arbitražni svet – na lastno pobudo ali na zahtevo pogodbenic – odloči drugače.

Člen 82

Informacije in tehnični nasveti

Svet lahko na zahtevo pogodbenic ali na lastno pobudo pridobi informacije za delovanje sveta iz katerega koli vira, ki se zdi primeren. Svet ima prav tako pravico, če je to ustrezno, da pridobi mnenje strokovnjakov. Kakršne koli na ta način pridobljene podatke mora predložiti obema pogodbenicama. Zainteresirane stranke so pooblašene, da arbitražnemu svetu v skladu s poslovnikom oddajo povzetek sodnih izvedencev.

Člen 83

Veljavna zakonodaja

Arbitražni svet razlaga določbe teh naslovov v skladu z običajnimi pravili za razlaganje mednarodnega prava, vključno z Dunajsko konvencijo o pogodbenem pravu.

Člen 84

Odločitev arbitražnega sveta

1. Arbitražni svet prenese odločitev pogodbenicama in Odboru za trgovino v devetdesetih dneh od ustanovitve sveta. Če se tega roka ne more držati, mora predsednik sveta pisno obvestiti Odbor za trgovino in pogodbenici o vzrokih zamude. Odločitev pa v nobenem primeru ne sme biti objavljena po več kot stodvajsetih dneh po ustanovitvi sveta.
2. Odločitev razloži ugotovitve v zvezi z dejstvi, uporabo ustreznih določb teh naslovov in osnovnimi načeli, ki so v ozadju ugotovitev in sklepov, ki jih sprejme.
3. V nujnih primerih, vključno s primeri, ko gre za pokvarljivo blago, si arbitražni svet prizadeva izdati svojo odločitev v 75 dneh od ustanovitve arbitražnega sveta. Nikakor pa ne sme trajati dlje od stotih dni od ustanovitve arbitražnega sveta. Arbitražni svet lahko izda predhodno odločitev v desetih dneh po njegovi ustanovitvi, če je primer nujen.
4. Vsi sklepi arbitražnega sveta, vključno s sprejemom odločitve, se sprejemajo z večino glasov.
5. Pogodbenica, ki se pritožuje, lahko pritožbo umakne s pisnim obvestilom predsednikoma arbitražnega sveta in Odbora za trgovino in z obvestilom drugi pogodbenici, kadar koli pred oddajo odločitve pogodbenicama in Odboru za trgovino. Takšen umik ne posega v njeno pravico, da kdaj pozneje vložijo novo pritožbo v zvezi z isto zadevo.
6. Arbitražni svet lahko kadar koli, na zahtevo obeh pogodbenic, prekine delovanje za obdobje, ki ne presega dvanajstih mesecev. Če se delo arbitražnega sveta odloži za

več kot 12 mesecev, pooblastilo za ustanovitev arbitražnega sveta zastara brez poseganja v pravico pritožnika, da pozneje zahteva ustanovitev arbitražnega sveta v zvezi z isto zadevo.

Člen 85

Upoštevanje odločitve

1. Vsaka od pogodbenic ukrepa v skladu z odločitvijo arbitražnega sveta, pogodbenici pa si morata prizadevati za soglasje o času, potrebnem za izvajanje odločitve.
2. Najpozneje v tridesetih dneh po izdaji odločitve mora tožena pogodbenica obvestiti pogodbenico, ki se pritožuje, o časovnem okviru (v nadaljnjem besedilu: razumno časovno obdobje), ki je potreben za izvajanje. Obe pogodbenici se morata sporazumeti o razumnem časovnem obdobju.
3. Če pride med pogodbenicama do spora o razumnem časovnem obdobju za izvajanje odločitve arbitražnega sveta, lahko pogodbenica, ki se pritožuje, zahteva, da Odbor za trgovino ponovno skliče arbitražni svet, ki določi dolžino obdobja. Ko Odbor za trgovino ponovno skliče arbitražni svet, mora slednji v dvajsetih dneh od ponovne ustanovitve izdati odločitev. Če se izvirni arbitražni svet ali nekateri člani ne morejo ponovno sestati, je treba uporabiti postopke iz člena 80. Tudi v tem primeru mora svet izdati svojo odločitev v 20 dneh od dneva ustanovitve arbitražnega sveta.
4. Zadevna pogodbenica obvesti drugo pogodbenico in Odbor za trgovino še pred iztekom razumnega časovnega obdobja o ukrepih za izvajanje, ki jih je sprejela ali jih namerava sprejeti v zvezi z upoštevanjem odločitve arbitražnega sveta.
5. Če pride do spora med pogodbenicama zaradi nedoslednosti ukrepa v zvezi s temi naslovi in z odstavkom 4, se lahko pogodbenica, ki se pritožuje, obrne na arbitražni svet, ki presodi zadevo po pisni vlogi Odboru za trgovino, in navede, razloge za nedoslednost ukrepa v zvezi s temi naslovi. Ko Odbor za trgovino ponovno skliče arbitražni svet, mora ta v 45 dneh od ponovne ustanovitve izdati odločitev.
6. Če se izvirni arbitražni svet ali nekateri člani ne morejo ponovno sestati, je treba uporabiti postopke iz člena 80. Tudi v tem primeru mora svet izdati svojo odločitev v 45 dneh od dneva ustanovitve arbitražnega sveta.
7. Če je zadevna pogodbenica pred iztekom razumnega časovnega obdobja ne uspe obvestiti o ukrepih za izvajanje, mora tožena pogodbenica na zahtevo pogodbenice, ki se pritožuje, predložiti ponudbo za začasno nadomestilo. Če ne pride do sporazuma o nadomestilu v 30 dneh po preteku razumnega časovnega obdobja, lahko pritožnik po obvestilu Odbora za trgovino opusti uporabo ugodnosti, dodeljenih z naslovi od II do V, enakovrednih izničenju in škodi, povzročeni z ukrepom, za katerega se je izkazalo, da krši te naslove. Obvestilo je treba sočasno poslati še drugi pogodbenici. Pogodbenica, ki se pritožuje, lahko izvede opustitev deset dni po dnevu obvestila, razen če je tožena pogodbenica v skladu z odstavkom 8 zahtevala arbitražo.
8. Če tožena pogodbenica meni, da raven opustitve ne ustreza izničenju in škodi, povzročeni z ukrepom, je treba Odboru za trgovino poslati pisno zahtevo pred

iztekom desetdnevnega obdobja, navedenega v odstavku 7, za ponoven sklic arbitražnega sveta. Odbor za trgovino je treba o odločitvi arbitražnega sveta obvestiti v zvezi z ravno opustitve ugodnosti v 30 dneh od dneva zahteve po njegovi ustanovitvi. Ugodnosti se ne opustijo, dokler arbitražni svet ne izda odločitve.

9. Opustitev ugodnosti je začasna in jo pritožnik lahko uporabi samo do takrat, dokler se ukrep, za katerega se je izkazalo, da krši naslove II do V, ne umakne ali spremeni, da se uskladi s temi naslovi, ali če pogodbenici dosežeta dogovor o razrešitvi spora. Če tožena pogodbenica meni, da je sprejela ustrezne ukrepe za izvajanje, opustitev ugodnosti pa še traja, se lahko obrne na izvorni arbitražni svet, ki naj odloči, ali je treba tako opustitev ukiniti ali spremeniti. Odločitev je treba izdati v 45 dneh od pisne zahteve po njegovi ponovni ustanovitvi.
10. Če se izvorni arbitražni svet ali nekateri člani ne morejo ponovno sestati, je treba uporabiti postopke iz člena 80. Tudi v tem primeru mora svet izdati svojo odločitev v 45 dneh od dneva ustanovitve arbitražnega sveta.
11. Vse odločitve iz tega člena so dokončne in zavezujoče ter morajo biti na voljo Odboru za trgovino, ki jih da na voljo javnosti, razen če se soglasno odloči drugače.
12. S pristopom Sirske arabske republike k Svetovni trgovinski organizaciji nič v tem sporazumu ne preprečuje izvajanja opustitve ugodnosti, ki jih je odobril organ za reševanje sporov Svetovne trgovinske organizacije.

POGLAVJE IV

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 86

1. V arbitražnih postopkih iz tega naslova se ne obravnavajo zadeve, povezane s pravicami in obvezami obeh pogodbenic v skladu s Sporazumom o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO).
2. Uporaba določb o reševanju sporov iz teh naslovov ne posega v mogoče dejavnosti na podlagi STO, vključno z dejavnostmi reševanja sporov. Vendar pa, če je pogodbenica v zvezi z nekim ukrepom sprožila postopek reševanja sporov v skladu s členom 78(1) tega naslova ali Sporazuma STO, ne sme sprožiti postopka reševanja spora za enak ukrep na podlagi drugega foruma, dokler ni končan prvi postopek. V namene tega odstavka velja, da so postopki reševanja sporov iz Sporazuma STO sproženi tako, da pogodbenica odda zahtevo za svet iz člena 6 Dogovora o pravilih in postopkih za poravnavo sporov STO.
3. Arbitražni sveti sprejmejo do pristopa Sirske arabske republike k Svetovni trgovinski organizaciji razlago, ki je v celoti skladna z ustreznimi določbami Organa za reševanje sporov Svetovne trgovinske organizacije, ko odločajo o domnevni kršitvi odločbe iz naslovov II do V tega sporazuma, ki vsebuje ali se sklicuje na določbo v okviru Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije. Arbitražni sveti s pristopom Sirske arabske republike k Svetovni trgovinski organizaciji začasno ustavijo postopke, če menijo, da spora ne morejo rešiti brez razlaganja odločbe STO, če je taka odločba omenjena v naslovih II do V tega sporazuma. V primeru take

začasne ustavitve postopkov se lahko vsaka pogodbenica zateče k postopkom reševanja sporov na podlagi STO.

Člen 87

1. Vsi pogoji iz tega naslova so šteti v koledarskih dnevih od dneva dejanja ali dejstva, za katerega veljajo.
2. Pogodbenici lahko roke, omenjene v tem naslovu, sporazumno podaljšata.

Člen 88

Dokumenti, predloženi na podlagi postopkov iz tega naslova, so zaupni, razen arbitražnih razsodb.

Člen 89

Pisna in ustna stališča Sirske arabske republike morajo biti podana v arabskem jeziku, za Evropske skupnosti pa v katerem koli uradnem jeziku Evropske unije.

NASLOV VI

GOSPODARSKO SODELOVANJE

Člen 90

Cilji

1. Pogodbenici si prizadevata okrepiti gospodarsko sodelovanje v obojestranskem interesu in v skladu s splošnimi cilji tega sporazuma.
2. Cilj gospodarskega sodelovanja je podpora prizadevanjem Sirije za doseg trajnostnega gospodarskega in družbenega razvoja.

Člen 91

Področje uporabe

1. Sodelovanje je v prvi vrsti osredotočeno na sektorje, ki so oškodovani zaradi notranjih težav ali zaradi celotnega postopka liberalizacije sirskega gospodarstva, še zlasti liberalizacije trgovine med Sirijo in Skupnostjo.
2. Podobno je sodelovanje osredotočeno na področja, ki bi utegnila zblížati gospodarstvu Skupnosti in Sirije, zlasti tista, ki bodo ustvarila rast in zaposlovanje.
3. Pogodbenici bosta spodbujali gospodarsko sodelovanje med Sirijo in drugimi državami regije.

4. Ohranitev okolja in ekološkega ravnovesja je treba upoštevati ob izvajanju različnih ustreznih sektorjev ekonomskega sodelovanja, pri čemer je treba upoštevati razlike v gospodarskem in socialnem razvoju obeh pogodbenic.
5. Pogodbenici se lahko odločita, da razširita gospodarsko sodelovanje na ostale sektorje, ki niso zajeti v določbah tega naslova.

Člen 92

Metode in načini

Gospodarsko sodelovanje se izvaja zlasti prek:

- a) rednega gospodarskega dialoga med pogodbenicama, ki pokriva vsa področja makroekonomske politike;
- b) redne izmenjave podatkov in idej v vsakem sektorju sodelovanja, vključno s sestanki uradnikov in strokovnjakov;
- c) prenosa podatkov, strokovnega znanja in usposabljanja;
- d) izvajanja skupnih ukrepov, kot so seminarji in delavnice;
- e) tehnične, upravne in uredbene pomoči;
- f) spodbujanja mešanih družb; uporabe rezultatov znanstvenih raziskav za uporabo v tehnologiji, inovacijah in razvoju.

Člen 93

Regionalno sodelovanje

Pogodbenici spodbujata dejavnosti, ki imajo regionalen vpliv ali združujejo druge države regije, zato da bi podpirali regionalno sodelovanje.

Tako sodelovanje lahko vključuje:

- a) trgovino na medregijski ravni;
- b) naložbe;
- c) okoljska vprašanja;
- d) razvoj gospodarskih infrastruktur;
- e) znanstvene in tehnične raziskave;
- f) kulturne zadeve;
- g) carinska vprašanja;
- h) informacijsko tehnologijo;

- i) področje vode, vključno z namakanjem;
- j) decentralizirano sodelovanje med lokalnimi upravami;
- k) javno zdravje.

Člen 94

Izobraževanje in usposabljanje

Pogodbenici sodelujeta, zato da bi poiskali in uporabljali najbolj učinkovit način za znatno izboljšanje razmer na področju izobraževanja in usposabljanja v Siriji, še zlasti v javnih in zasebnih podjetjih, na področju storitev, povezanih s trgovino, javnih uprav in organov, tehničnih agencij, znanstvenih in tehnoloških akademskih ustanov, organov za standardizacijo in izdajanje spričeval in drugih ustreznih organizacij. V tem smislu bo poklicno, tehnično in upravno usposabljanje za industrijsko preoblikovanje deležno posebne pozornosti.

Sodelovanje bo prav tako spodbujalo vzpostavljanje vezi med specializiranimi organi v Skupnosti in Siriji ter podpiralo izmenjavo informacij in izkušenj ter združevanje tehničnih virov.

Člen 95

Znanstveno in tehnološko sodelovanje

Cilj sodelovanja je:

- a) spodbujanje vzpostavitve trajnih vezi med znanstvenimi in tehnološkimi skupnostmi pogodbenic, še posebej prek:
 - pristopa Sirije k raziskovalnim in razvojnim storitvam Skupnosti, v skladu z obstoječimi odločbami, ki urejajo sodelovanje tretjih držav;
 - sodelovanja Sirije v omrežjih decentraliziranega sodelovanja;
 - spodbujanja usposabljanja v raziskovalnih in razvojnih sektorjih;
- b) krepitev znanstvenih in uporabnih raziskovalnih in razvojnih zmogljivosti Sirije prek povečanja zmogljivosti na področju človeških virov in omogočanja znanstvene, tehnične in materialne podpore raziskovalnim ustanovam;
- c) spodbujanje tehnološke inovacije, prenosa novih tehnologij in znanja, razširjanja izkušenj in znanj, še zlasti da bi spodbujali okolju prijazne prakse in pospeševali prilagajanje in razvoj industrijskih sposobnosti Sirije.

Člen 96

Okolje

1. Sodelovanje je namenjeno preprečevanju propadanja okolja, izboljšanju njegove kakovosti, nadzorovanju onesnaževanja, varovanju človekovega zdravja in zagotavljanju razumne porabe naravnih virov, da bi se zagotovil trajnostni razvoj.
2. Sodelovanje, ki bo prav tako spodbujalo regionalne okoljske projekte, bo osredotočeno na naslednja področja s poudarkom na usklajevanju zakonodaje, vključno z izvajanjem sporazumov v zvezi Združenimi narodi:

- a) boj proti širjenju puščav;
- b) zaščita biološke raznovrstnosti;
- c) integrirano upravljanje vodnih virov, vključno z namakanjem in nadzorom onesnaževanja ali zasoljevanja površinskih in podtalnih vod;
- d) poraba obnovljivih virov energije;
- e) spodbujanje čiste proizvodnje in preprečevanja okoljskih vplivov in tveganj v zvezi z varnostjo zaradi industrijskih dejavnosti;
- f) trgovina in okolje;
- g) nadzorovanje kakovosti zraka;
- h) preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja morja;
- i) ravnanje z odpadki;
- j) vpliv kmetijstva na kakovost prsti in vode;
- k) okoljsko izobraževanje in osveščanje;
- l) uporaba naprednih orodij za okoljsko ravnanje in sprejemanje odločitev ter metod okoljskega spremljanja, zlasti z uporabo informacijskega sistema za okolje in s presojo vplivov na okolje;
- m) okoljsko krizno upravljanje;
- n) prilagajanje na podnebne spremembe.

Člen 97

Industrijsko sodelovanje

Industrijsko sodelovanje bo spodbujalo in pospeševalo:

- a) industrijsko sodelovanje med gospodarskimi subjekti v Skupnosti in Siriji, vključno z dostopom Sirije do omrežij Skupnosti za približevanje podjetij in do omrežij, ustvarjenih v zvezi z decentraliziranim sodelovanjem;
- b) posodobitev in preoblikovanje industrije Sirije, vključno z infrastrukturo in s podpornimi ustanovami na ustreznih področjih, kot so standardi, zagotavljanje kakovosti ali industrijsko oblikovanje;
- c) ustanavljanje in spodbujanje okolja, ki bo naklonjeno razvoju zasebnih podjetij, zato da bi pospeševali rast in raznovrstnost industrijske proizvodnje s perspektivo trajnostnega razvoja;
- d) sodelovanje med malimi in srednje velikimi podjetji v Skupnosti in Siriji;

- e) inovacijo, raziskave in razvoj ter pridobitev tehnologije in izdelkov, ki bodo prispevali k gospodarskemu razvoju Sirije;
- f) raznolikost industrijske proizvodnje v Siriji;
- g) izboljšanje človeških virov;
- h) izboljšanje dostopnosti naložbenih poslov;
- i) spodbujanje inovacij;
- j) izboljšanje podpornih informacijskih storitev;
- k) ali katero koli drugi področje, o katerem se dogovorita pogodbenici.

Člen 98

Naložbe in pospeševanje naložb

Cilj sodelovanja je pospeševanje ugodnega in stabilnega okolja za naložbe v Siriji. Sodelovanje bo še posebej vključevalo razvoj:

- a) usklajenih in poenostavljenih upravnih postopkov, mehanizmov za soinvestiranje, zlasti za mala in srednje velika podjetja obeh pogodbenic, in podatkovnih kanalov ter načinov za prepoznavanje naložbenih možnosti;
- b) pravnega okolja, ki spodbuja naložbe med pogodbenicama, po potrebi s sklenitvijo sporazumov med državami članicami in Sirijo o zaščiti naložb in preprečevanju dvojne obdavčitve;
- c) dostopa do trga kapitala za financiranje proizvodnih naložb v Siriji;
- d) mešanih podjetij med družbami v Siriji in Skupnosti.

Člen 99

Standardi, tehnični predpisi in postopki za presojo skladnosti

Sodelovanje na tem področju bo usmerjeno zlasti v:

- a) povečanje uporabe pravil Skupnosti na področju tehničnih predpisov, meroslovja, akreditacij, standardizacije in presoje skladnosti;
- b) razvijanje sirskih laboratorijev in organov za presojo skladnosti, da bi pravočasno in v izvedljivem obsegu vzpostavili sporazume o presoji skladnosti;
- c) razvijanje struktur in organov za standardizacijo in kakovost v Siriji.

Člen 100

Pravice intelektualne, industrijske in poslovne lastnine

Sodelovanje na področju pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine bo na zahtevo in z medsebojno dogovorjenimi pogoji med drugim zajemalo naslednja področja:

- a) priprava zakonov in predpisov za varstvo in uveljavljanje pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine;
- b) preprečevanje zlorab takih pravic s strani imetnikov pravic in kršitev teh pravic s strani konkurentov;
- c) ustanovitev in krepitev nacionalnih organizacij na področju krepitev in zaščite pred ponarejanjem in piratstvom, vključno z usposabljanjem osebja, dejavnostmi osveščanja ter dejavnostmi, povezanimi s povečanjem sposobnosti, ki temelji na znanju, v namen izvajanja varstva pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine.

Člen 101

Finančne storitve

Pogodbenici sodelujeta s ciljem približevanja svojih standardov in pravil, še zlasti:

- a) na področju krepitev in preoblikovanja finančnega sektorja v Siriji;
- b) na področju izboljšanja računovodskih, nadzornih in regulativnih sistemov v bančništvu, zavarovalništvu in drugih finančnih sektorjih v Siriji.

Člen 102

Kmetijstvo in ribištvo

1. Pogodbenici se bosta osredotočila na sodelovanje na področjih:
 - a) podpore politikam, ki jih izvajata v namen raznovrstnosti proizvodnje;
 - b) spodbujanja razvoja zasebnega sektorja za zmanjševanje odvisnosti od uvoza živil;
 - c) pospeševanja okolju prijaznega kmetijstva;
 - d) ohranitve staleža rib in racionalnega gospodarjenja z njim;
 - e) tesnejšega prostovoljnega sodelovanja med podjetji, skupinami in organizacijami, ki zastopajo poklice;
 - f) podpiranja in spodbujanja zasebnih vlaganj;
 - g) tehnične pomoči in usposabljanja;
 - h) kmetijskih raziskav in uporabe novih tehnologij;
 - i) sodelovanja pri fitosanitarnih in veterinarskih standardih;

- j) posodabljanja infrastruktur in postopkov razporejanja;
 - k) integriranega razvoja podeželja, vključno z izboljšavami osnovnih storitev in z razvojem s tem povezanih gospodarskih dejavnosti;
 - l) sodelovanja med podeželskimi regijami, izmenjave izkušenj in znanja v zvezi z razvojem podeželja;
 - m) ali na katerem koli drugem področju sodelovanja, o katerem se dogovorita pogodbenici.
2. Sodelovanje je lahko med drugim v obliki prenosa znanja in izkušenj, ustanavljanja mešanih podjetij ali programov usposabljanja.

Člen 103

Prevoz

Sodelovanje in tehnična podpora bosta osredotočena na naslednja prednostna področja:

- a) preoblikovanje in posodobitev cestnih, železniških, pristaniških in letaliških infrastruktur, ki so v skupnem in regionalnem interesu v zvezi z razvojem vseevropskega-sredozemskega prometnega omrežja in zlasti z razvojem vmesnih povezav, v smislu trajnostnega razvoja;
- b) vzpostavitev in uveljavljanje standardov izvajanja, primerljivih s tistimi v Skupnosti;
- c) nadgrajevanje tehnične opreme za približevanje standardom Skupnosti za vse načine prevoza, še posebej za prevoz zabojnikov in pretovarjanje;
- d) postopna omilitev pogojev za prevoz prek ozemlja;
- e) izboljšanje institucionalnih zmogljivosti in upravljanje pristanišč, letališč, železnic in nadzora zračnega prometa, vključno s sodelovanjem med ustreznimi nacionalnimi organi;
- f) krepitev varnosti pomorskega prevoza in preprečevanje onesnaževanja morja, posebna pozornost pa bo namenjena pomorskemu prevozu ogljikovodikov in izvajanju ukrepov za varnost na morju;
- g) razvoj na področju mestnega prevoza.

Člen 104

Informacijska družba in elektronske komunikacije

Sodelovanje bo osredotočeno na:

- a) dialog o temah v zvezi z različnimi vidiki informacijske družbe, vključno z e-strategijami, politiko in ureditvijo elektronskih komunikacij;
- b) standardizacijo, preskušanje skladnosti in certificiranje informacijskih in komunikacijskih tehnologij;
- c) medsebojno povezovanje in interoperabilnost omrežij in storitev Evropske unije in Sirije;
- d) načrtovanje in urejanje radiofrekvenčnega spektra v namen koordinirane in učinkovite rabe radijskih komunikacij v evropsko-sredozemski regiji;
- e) razširjanje novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij, vključno s satelitsko tehnologijo in informacijskimi storitvami;
- f) spodbujanje in izvajanje skupnih projektov za raziskave, tehnični razvoj ali industrijsko uporabo na področju elektronskih komunikacij in informacijske družbe;
- g) omogočanje priložnosti sirskim organom za sodelovanje v pilotskih projektih in evropskih programih na podlagi posebnih sporazumov, ki veljajo za zadevne sektorje.

Člen 105

Energetika

Sodelovanje in tehnična podpora bosta osredotočena na naslednja prednostna področja:

- a) razvijanje vmesnih plinskih in električnih povezav, da bi izboljšali varnost zalog v regiji Mashreq in še naprej razvijali vseevropsko-sredozemska energetska omrežja;
- b) sodelovanje za izboljšanje varnosti in zaščite energetskih infrastruktur in omrežij za prenos, vključno z upravljanjem podzemnih zbiralnikov nafte in plina;

sodelovanje za razvoj povečanja proizvodnje iz naftnih virov;

tehnološko sodelovanje v rafinerijskem sektorju in usklajevanje norm kakovosti za naftne izdelke;

- c) odpiranje energetskih trgov in razvijanje učinkovitih regulativnih okvirov, vključno z razvezanimi, neodvisnimi regulativnimi organi, za zagotavljanje dobrega delovanja trga in oblikovanja cen energije glede na stroške;

- d) tehnološko sodelovanje na področju mednarodnih standardov in postopkov, analiz energijske politike in energetskih bilanc, pa tudi na področju zbiranja in upravljanja podatkov o energiji;
- e) spodbujanje obnovljivih energij in domačih virov energije, pa tudi spodbujanje varčevanja z energijo in ukrepov za energijsko učinkovitost s posebnim poudarkom na sektorjih za gradnjo in prevoz;
- f) sodelovanje s sodobnimi tehnologijami za proizvodnjo energije, prenos in porazdelitev, da bi zmanjšali tehnološke izgube in povečali učinkovitost.

Pogodbenici skupaj določita podrobnejši okvir za sodelovanje v energetskem sektorju, kakor je primerno.

Člen 106

Turizem

Prednostne smeri sodelovanja na tem področju bodo:

- a) izboljšanje znanja v turistični industriji in zagotavljanje večje doslednosti politik, ki vplivajo na turizem;
- b) pospeševanje sodelovanja med regijami in mesti sosednjih držav;
- c) izboljšanje obveščanja turistov in zaščite njihovih interesov;
- d) poudarjanje pomembnosti kulturne dediščine v turizmu;
- e) zagotavljanje, da so medsebojni vplivi med turizmom in okoljem trajnostni;
- f) konkurenčnost turizma prek podpore za povečano strokovnost, zlasti v smislu upravljanja hotelov;
- g) izmenjava podatkov o načrtovanem razvoju turizma in spodbujanje načrtovanega razvoja v sektorju turizma, vključno s projekti trženja turizma, turističnimi sejmi, razstavami, shodi in publikacijami.

Člen 107

Carine

1. Pogodbenici spodbujata in olajšujeta sodelovanje med svojimi carinskimi službami, da bi zagotovili uveljavljanje ciljev, določenih v členu 36, predvsem da bi zagotovili lažje carinske postopke in olajšali zakonito trgovanje, ob tem pa ohranili učinkovite nadzorne sposobnosti.
2. Medsebojna pomoč med upravnimi organi v carinskih zadevah se brez poseganja v sodelovanje, ki ga vzpostavlja ta sporazum, zagotovi v skladu s Protokolom 7: Medsebojna pomoč med upravnimi organi pri carinskih zadevah.

3. Sodelovanje med drugim predvideva:
 - a) zagotavljanje tehnične pomoči, vključno z organizacijo seminarjev in zaposlovanjem pripravnikov, kjer je ustrezno;
 - b) razvijanje in izmenjavo najboljših praks; in
 - c) izboljšanje in poenostavljanje carinskih zadev, povezanih z dostopom do trga, in pravil o poreklu ter z njimi povezanih carinskih postopkov.

Člen 108

Sodelovanje na področju statistike

Glavni cilj sodelovanja na tem področju bo usklajevanje metodologije, da bi ustvarili zanesljive temelje za ravnanje s statističnimi podatki o trgovini, prebivalstvu, migracijah in vseh področjih na splošno, ki jih pokriva ta sporazum in so primerna za izdelovanje statističnih podatkov.

NASLOV VII

SODELOVANJE V SOCIALNIH IN KULTURNIH ZADEVAH

POGLAVJE 1

SOCIALNI DIALOG

Člen 109

1. Vzpostavi se redni dialog med pogodbenicami o vseh socialnih vprašanjih, ki so v skupnem interesu.
2. Ta dialog se uporablja za iskanje načinov in sredstev za pospeševanje napredka v zvezi z gibanjem delavcev in enako obravnavo ter socialnim vključevanjem Sirskih državljanov in državljanov EU, ki zakonito prebivajo v državah gostiteljicah.
3. Dialog je osredotočen na težave v zvezi z:
 - a) življenjskimi razmerami in delovnimi pogoji skupnosti migrantov;
 - b) migracijami;
 - c) projekti in programi za spodbujanje enake obravnave med državljani Sirije in Skupnosti, za medsebojno poznavanje kultur in civilizacij, za razvijanje strpnosti in za odpravo diskriminacije.

POGLAVJE 2

UKREPI SOCIALNEGA SODELOVANJA

Člen 110

1. Pogodbenici priznavata pomen socialnega razvoja, ki bi moral potekati vzporedno z gospodarskim razvojem. Zlasti bosta namenili prednost spoštovanju temeljnih socialnih pravic.
2. Za utrjevanje sodelovanja med pogodbenicama se odvijajo dejavnosti in programi o vseh vprašanjih, ki so v njunem v interesu.

Prednost imajo dejavnosti za:

- a) zmanjševanje migracijskih pritiskov z ustvarjanjem delovnih mest in z usposabljanjem na območjih z visokim izseljevanjem;
- b) ponovno vključitev v domovino vrnjenih nezakonitih priseljencev;
- c) spodbujanje vloge žensk pri socialnem in gospodarskem razvoju;
- d) razvijanje sirskih programov za načrtovanje družine ter zaščito mater in otrok;
- e) izboljševanje sistema socialne zaščite;
- f) izboljševanje sistema zdravstvenega varstva;
- g) izboljševanje življenjskih razmer na najrevnejših, gosto poseljenih območjih;
- h) izmenjavo programov za mešane skupine mladih Sircev in Evropejcev, da bi se okrepila medsebojno razumevanje kulture in strpnost.

Člen 111

Projekti sodelovanja se lahko koordinirajo z državami članicami in ustreznimi mednarodnimi organizacijami.

Člen 112

Pridružitveni svet ustanovi do izteka prvega leta po začetku veljavnosti tega sporazuma delovno skupino. Njen cilj je ocenjevanje izvajanja določb iz poglavij 1 in 2 na trajni osnovi.

POGLAVJE 3
KULTURNO SODELOVANJE

Člen 113

1. Pogodbenici gradita v duhu medsebojnega spoštovanja kultur za vzajemno poznavanje in razumevanje in v skladu s projekti, ki so razviti v tem smislu, trdne temelje za dolgotrajen kulturni dialog in spodbujata dolgoročno kulturno sodelovanje na primernem področju dejavnosti.
2. Pogodbenici pri oblikovanju projektov in programov sodelovanja ter skupnih dejavnosti namenita posebno pozornost mladim, samoizražanju in komunikacijskim sposobnostim z uporabo pisnih in avdiovizualnih medijev, vprašanjem zaščite, obnove in ohranjanja kulturne dediščine ter razširjanju kulture.
3. Pogodbenici iščeta načine za spodbujanje sodelovanja Sircev pri pobudah Skupnosti v tem sektorju.
4. Pogodbenici spodbujata dejavnosti skupnega interesa na področju podatkov in komunikacij.

NASLOV VIII

SODELOVANJE NA PODROČJIH PRAVOSODJA, MIGRACIJ IN BOJA PROTI
ORGANIZIRANEMU KRIMINALU

Člen 114

Krepitev institucij in pravne države

Pogodbenici pripisujeta pri svojem sodelovanju na področjih iz tega naslova poseben pomen utrditvi pravne države in krepitvi institucij na vseh ravneh na področjih splošnega upravljanja, in zlasti organov pregona ter delovanja pravosodnega sistema.

Sodelovanje na področju pravosodja je osredotočeno zlasti na neodvisnost sodstva in izboljšanje njegove učinkovitosti ter na usposabljanje v pravnih poklicih.

Člen 115

Sodelovanje na področju migracij

1. Pogodbenici poudarjata pomembnost skupnega upravljanja migracijskih tokov med svojimi ozemlji. Pogodbenici z namenom okrepitve medsebojnega sodelovanja ustvarita poglobljen dialog o vseh problemih, povezanih z migracijami, vključno z nezakonitimi migracijami, tihotapljenjem ljudi in trgovino z njimi, pa tudi o vključitvi pomislekov glede migracij v državne strategije za gospodarski in socialni razvoj področij izvora migrantov.

2. Sodelovanje med pogodbenicama mora temeljiti na posebni oceni potreb, ki se izvede v medsebojnem posvetovanju med pogodbenicama in se izvaja v skladu z ustrežno veljavno zakonodajo Skupnosti, držav članic in Sirije. To sodelovanje je osredotočeno zlasti na:

- a) glavne vzroke za migracije;
- b) pravila o sprejemu, pa tudi na pravice in položaj sprejetih oseb, pošteno obravnavo državljanov drugih držav, ki v državi bivajo zakonito, izobraževanje in usposabljanje, ukrepe proti rasizmu in ksenofobiji;
- c) težave skupnega interesa na področju vizumov;
- d) področje mejnega nadzora, vprašanja o organizaciji, usposabljanju, najboljših praksah in drugih operativnih ukrepih na ozemlju in, kjer je potrebno, opremi, z zavedanjem o mogoči dvojni rabi take opreme;
- e) oblikovanje učinkovite in preventivne politike proti nezakonitem priseljevanju, tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, vključno z vprašanji boja proti mrežam tihotapcev in preprodajalcev ter z načini zaščite takih žrtev;
- f) razvoj in izvajanje nacionalne zakonodaje in prakse o osebah, ki potrebujejo mednarodno zaščito, da bi upoštevali določbe veljavnih mednarodnih instrumentov;
- g) vračanje, v humanih in dostojanstvenih razmerah, oseb, ki nezakonito prebivajo, vključno s spodbujanjem prostovoljnega vračanja in ponovnega sprejema takih oseb v skladu z odstavkom 3.

3. Pogodbenici se v okviru sodelovanja za preprečitev in nadzor nezakonitih migracij dogovorita, da bosta ponovno sprejeli nezakonite migrante: V ta namen:

bo Sirija ponovno sprejela vse svoje državljane, ki so nezakonito prisotni na ozemlju države članice Evropske unije na zahtevo slednje in brez nadaljnjih formalnosti po izvršitvi potrebnih identifikacijskih postopkov;

bo vsaka država članica Evropske unije ponovno sprejela vse svoje državljane, ki so nezakonito prisotni na ozemlju Sirije na zahtevo slednje in brez nadaljnjih formalnosti po izvršitvi potrebnih identifikacijskih postopkov.

Države članice Evropske unije in Sirija bodo svojim državljanom zagotovile tudi ustrezne osebne dokumente in bodo nanje razširile upravne zmogljivosti, potrebne za take namene.

Pogodbenici se strinjata, da bosta na zahtevo in takoj, ko bo to mogoče, sklenili sporazum, ki ureja posebne obveznosti ponovnega sprejema, vključno s ponovnim sprejemom državljanov drugih držav in oseb brez državljanstva.

Člen 116

Pranje denarja

1. Pogodbenici se strinjata, da si je treba močno prizadevati in sodelovati, da se na splošno prepreči uporaba njunih finančnih sistemov za pranje prihodkov iz kriminalnih dejavnosti in kaznivih dejanj, povezanih s prepovedanimi drogami in psihotropnimi snovmi.
2. Sodelovanje na tem področju lahko vključuje upravno in tehnično pomoč za razvijanje izvajanja predpisov in učinkovitega delovanja mehanizmov za boj proti pranju denarja v skladu s sprejetimi mednarodnimi standardi, vključno s priporočili Projektne skupine za finančno ukrepanje (FATF).

Člen 117

Sodelovanje na področju prepovedanih drog

1. Pogodbenici v okvirih svojih pristojnosti sodelujeta za zagotovitev usklajenega pristopa z učinkovito koordinacijo med pristojnimi oblastmi, tudi na področjih zdravja, pravosodja in notranjih zadev, da bi zmanjšali dobavo in preprodajo prepovedanih drog ter povpraševanje po njih, pa tudi da bi dosegli bolj učinkovito preprečevanje prepovedane preprodaje kemičnih sestavin.
2. Pogodbenici se dogovorita o načinih sodelovanja za doseg te ciljev. Dejanja morajo temeljiti na skupno dogovorjenih načelih v skladu z ustreznimi mednarodnimi konvencijami, političnimi deklaracijami in s posebno deklaracijo o smernicah za zmanjševanje povpraševanja po drogah, ki jo je leta 1998 na posebnem zasedanju sprejela generalna skupščina Združenih narodov.
3. Sodelovanje med pogodbenicama zajema tehnično in upravno pomoč, zlasti na naslednjih področjih: oblikovanje nacionalne zakonodaje in politik; ustanovitev nacionalnih institutov in informacijskih centrov; usposabljanje osebja; preiskave v zvezi z drogami ter preprečevanje zlorabe predhodnih sestavin, uporabljenih za proizvodnjo prepovedanih drog in psihotropnih snovi. Pogodbenici se lahko dogovorita, da se v sodelovanje vključijo tudi druga področja.

Člen 118

Sodelovanje na področju organiziranega kriminala

1. Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali pri preprečevanju organiziranega kriminala in boju proti organiziranemu kriminalu, zlasti na naslednjih področjih: trgovina z ljudmi; ponarejanje dokumentov; spolno izkoriščanje; korupcija; ponarejanje finančnih dokumentov; nezakonit promet prepovedanih, ponarejenih ali piratskih izdelkov ter nezakonitih transakcij v zvezi z industrijskimi odpadki ali radioaktivnimi materiali; promet s strelnim orožjem in eksplozivom; računalniški kriminal; ukradeni avtomobili.

2. Pogodbenici tesno sodelujeta za oblikovanje primernih mehanizmov in standardov.
3. Tehnično in upravno sodelovanje na tem področju vključuje usposabljanje in povečanje učinkovitosti organov in struktur, odgovornih za boj proti kriminalu in njegovo preprečevanje ter pripravljanje ukrepov za preprečevanje kriminala.

NASLOV IX

SODELOVANJE NA PODROČJU BOJA PROTI TERORIZMU

Člen 119

Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali pri preprečevanju terorizma in boju proti njemu v skladu z mednarodnimi konvencijami, zadevnimi resolucijami ZN in njuno zakonodajo ter predpisi. Sodelujeta predvsem:

1. v okviru popolnega izvajanja Resolucije št. 1373 Varnostnega sveta Združenih narodov in drugih ustreznih resolucij Združenih narodov, mednarodnih konvencij in instrumentov;
2. prek izmenjave informacij o terorističnih skupinah in njihovih podpornih mrežah v skupnem dogovoru ter v skladu z mednarodnim in nacionalnim pravom;
3. prek izmenjave mnenj o sredstvih in metodah, ki se uporabljajo za boj proti terorizmu, vključno s tehničnimi področji in usposabljanjem, in prek izmenjave izkušenj v zvezi s preprečevanjem terorizma.

NASLOV X

FINANČNO SODELOVANJE

Člen 120

Da bi dosegli cilje tega sporazuma in za podporo Siriji pri izvajanju reform, potrebnih za upoštevanje vseh prednosti teh novih okvirov, se bo finančno sodelovanje za Sirijo izvajalo v skladu s primernimi finančnimi postopki in viri Skupnosti.

O teh postopkih se obe pogodbenici dogovorita z uporabo najprimernejših instrumentov.

Poleg področij iz naslovov VI in VIII Sporazuma se finančno sodelovanje osredotoči na:

- a) spodbujanje reform za posodabljanje gospodarstva in upravljanja;
- b) posodabljanje gospodarske infrastrukture;
- c) spodbujanje zasebnih naložb in dejavnosti za ustvarjanje delovnih mest;
- d) odzivanje na gospodarske posledice postopne uvedbe območja proste trgovine, zlasti z nadgradnjo in prestrukturiranjem industrije;
- e) spremljanje politik, izvedenih v socialnem sektorju.

Člen 121

Skupnost v okviru obstoječih finančnih instrumentov Skupnosti, ki so namenjeni podpori programov strukturnega prilagajanja v sredozemskih državah, in v tesnem sodelovanju s sirskimi organi in drugimi darovalci, zlasti drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami, prouči ustrezne načine za podporo strukturnih politik, ki jih izvaja Sirija za ponovno vzpostavitev finančnega ravnovesja v vseh svojih ključnih finančnih agregatih, in za vzpostavitev takšnega gospodarskega okolja, ki vodi v večjo rast in obenem pospešuje socialno blaginjo prebivalcev.

Člen 122

Da bi zagotovili sprejetje koordiniranega pristopa za kakršne koli nenavadne makroekonomske in finančne težave, ki se lahko pojavijo kot rezultat izvajanja tega sporazuma, vzpostavita pogodbenici reden gospodarski dialog iz naslova VI, da namenita posebno pozornost spremljanju trgovanja in finančnih trendov v odnosih med Skupnostjo in Sirijo.

NASLOV XI

INSTITUCIONALNE, SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 123

Ustanovi se Pridružitveni svet, ki se na ministrski ravni srečuje enkrat letno in, kadar to zahtevajo okoliščine, na pobudo njegovega predsednika ter v skladu s pogoji iz njegovega poslovnika.

Svet pregleda napredek pri izvajanju tega sporazuma in pri podpori sirski reformi ter razvojnih prizadevanjih. Preverja vsa pomembnejša vprašanja v okviru tega sporazuma in vsa preostala dvostranska ali mednarodna vprašanja, ki so v obojestranskem interesu.

Člen 124

1. Pridružitveni svet sestavljajo člani Sveta Evropske unije in člani Evropske komisije na eni strani ter člani sirske vlade na drugi strani.
2. Člani Pridružitvenega sveta lahko v skladu s pogoji, opredeljenimi v poslovniku Pridružitvenega sveta, imenujejo svoje predstavnike.
3. Pridružitveni svet sprejme svoj poslovnik.
4. Pridružitvenemu svetu v skladu z določbami njegovega poslovnika izmenično predsedujeta član Sveta Evropske unije in član vlade Sirije.

Člen 125

1. V namen doseganja ciljev tega sporazuma je Pridružitveni svet pooblaščen za sprejemanje odločitev v primerih, predvidenih v tem sporazumu.

2. Sprejete odločitve so zavezujoče za pogodbenici, ki sprejmeta ukrepe, potrebne za njihovo izvrševanje. Pridružitveni svet lahko daje tudi ustrezna priporočila.
3. Odločitve in priporočila oblikuje z dogovorom med pogodbenicama.

Člen 126

1. Na podlagi pooblastil Sveta se ustanovi Pridružitveni odbor, ki je pristojen za izvrševanje tega sporazuma.
2. Pridružitveni svet lahko svoja pooblastila v celoti ali deloma prenese na Pridružitveni odbor.

Člen 127

1. Pridružitveni odbor, ki se srečuje na ravni uslužbencev, sestavljajo predstavniki članov Sveta Evropske unije in člani Komisije Evropskih skupnosti na eni strani ter predstavniki Vlade Sirije na drugi strani.
2. Pridružitveni odbor določi svoj poslovnik.
3. Odboru izmenično predsedujeta predstavnik Evropske komisije in predstavnik vlade Sirije.

Člen 128

1. Pridružitveni odbor je pooblaščen za sprejemanje odločitev za upravljanje Sporazuma, pa tudi na področjih, za katera mu takšno pooblastilo podeli Svet.
2. Odločitve oblikuje na podlagi dogovora s pogodbenicama. Sprejete odločitve so zavezujoče za pogodbenici, ki sprejmeta potrebne ukrepe za njihovo izvrševanje.

Člen 129

Pridružitveni svet bo ustanovil delovno skupino ali organ, potreben za izvajanje Sporazuma, najpozneje šest mesecev po začetku uporabe naslovov II do V pa bo ustanovil organ iz naslova V, člena 76 poglavja II.

Člen 130

Pridružitveni svet bo sprejel ustrezne ukrepe za olajšanje sodelovanja in stikov med Evropskim parlamentom in Ljudsko skupščino Sirije.

Člen 131

Vsaka pogodbenica lahko naslovi vprašanja o razlagi in uporabi tega sporazuma na Pridružitveni svet, razen za zadeve iz naslova V v zvezi z reševanjem trgovinskih sporov za naslove II do IV.

Člen 132

Nobena določba tega sporazuma ne preprečuje pogodbenici, da sprejme katere koli ukrepe:

- a) za katere meni, da so potrebni za preprečevanje razkrivanja podatkov, ki je v nasprotju z njenimi bistvenimi varnostnimi interesi;
- b) ki se nanašajo na proizvodnjo orožja ali trgovino z njim, trgovino s strelivom ali vojaškim materialom ali na raziskave, razvoj ali proizvodnjo, ki so nujni za obrambne namene, pod pogojem, da taki ukrepi ne škodujejo pogojem konkurence za izdelke, ki se ne uporabljajo za posebne vojaške namene;
- c) za katere meni, da so bistveni za njeno lastno varnost ob hudih notranjih nemirih, ki kalijo javni red in mir, v primeru vojne ali večjih mednarodnih napetosti, ki pomenijo vojno nevarnost, ali zaradi izpolnjevanja obveznosti, ki jih je prevzela za namene ohranjanja miru in mednarodne varnosti.

Člen 133

Na področjih iz tega sporazuma in brez poseganja v kakršne koli posebne določbe, ki jih ta vsebuje:

- a) dogovori, ki jih Sirija uporablja v razmerju do Skupnosti, ne povzročajo diskriminacije med državami članicami, njihovimi državljani ali njihovimi gospodarskimi družbami ali podjetji;
- b) dogovori, ki jih uporablja Skupnost v zvezi s Sirijo, ne povzročajo diskriminacije med sirskimi državljani ali sirskimi gospodarskimi družbami ali podjetji.

Člen 134

Kar zadeva neposredno obdavčenje, nič v tem sporazumu ne povzroči:

- a) razširitve fiskalnih ugodnosti, ki jih katera koli od pogodbenic priznava po kakršnem koli mednarodnem sporazumu ali ureditvi, ki je zanjo zavezujoč;
- b) preprečitve sprejetja ali uporabe kakršnega koli ukrepa za preprečevanje izogibanja davkom ali davčnih utaj s strani katere koli pogodbenice;
- c) nasprotovanja pravici pogodbenic, da uporabljata ustrezne določbe svoje davčne zakonodaje za davkoplačevalce, ki glede na svoje prebivališče niso v enakih položajih.

Člen 135

1. Pogodbenici sprejmeta vse splošne ali posebne ukrepe za izpolnjevanje svojih obveznosti iz tega sporazuma. Poskrbita, da se dosežejo cilji, določeni s tem sporazumom.
2. Če katera od pogodbenic meni, da druga pogodbenica ni izpolnila kake obveznosti iz Sporazuma, lahko ustrezno ukrepa. Preden to stori, razen v primerih posebne nujnosti, predloži Pridružitvenemu svetu vse ustrezne informacije, potrebne za temeljito proučitev položaja, da slednji najde rešitev, ki je sprejemljiva za pogodbenici.

Pri izbiri ukrepov je treba dati prednost tistim, ki najmanj ovirajo uresničevanje Sporazuma. O teh ukrepih je treba na zahtevo druge pogodbenice takoj obvestiti Pridružitveni svet, ki se o njih posvetuje.

Člen 136

Približevanje zakonodaje

Pogodbenici si prizadevata za približevanje svojih zakonodaj za lažje izvajanje tega sporazuma.

Člen 137

Protokoli 1 do 8 in Priloge I do VIII so sestavni del tega sporazuma.

Izjave in izmenjave pisem so v Sklepni listini, ki je prav tako sestavni del Sporazuma.

Člen 138

Za namene tega sporazuma pomeni izraz „pogodbenici“ Sirijo na eni strani ter Skupnost ali države članice oziroma Skupnost in države članice, v skladu z njihovimi pooblastili, na drugi strani.

Člen 139

Ta sporazum se sklene za nedoločen čas.

Vsaka pogodbenica lahko Sporazum enostransko odpove z uradnim obvestilom drugi pogodbenici. Sporazum preneha veljati šest mesecev po dnevu prejetja takšnega uradnega obvestila.

Člen 140

Ta sporazum se na eni strani uporablja na ozemlju, na katerem se uporabljajo Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, v skladu s pogoji, določenimi v navedenih pogodbah, ter na drugi strani na ozemlju Sirije.

Člen 141

Ta Sporazum, ki je sestavljen v dveh izvornikih v arabskem, angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, grškem, italijanskem, latvijskem, litvanskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem, in švedskem jeziku, pri čemer je vsako od teh besedil enako verodostojno, se deponira pri Generalnem sekretariatu Sveta Evropske unije.

Člen 142

1. Ta sporazum odobrita pogodbenici v skladu s svojimi postopki. Ta sporazum začne veljati prvi dan drugega meseca, ki sledi dnevju, ko se pogodbenici uradno obvestita, da so končani postopki, navedeni v tem odstavku.
2. Ta sporazum z dnem začetka veljavnosti nadomesti Sporazum med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Sirijo ter Sporazum med Evropsko skupnostjo za premog in jeklo in Sirijo, podpisan v Bruslju 18. januarja 1977.

Člen 143

Začasna uporaba

1. Ne glede na člen 142 se Skupnost in Sirija strinjata, da bosta uporabljali člene 2, 7 do 42 (naslov II: Prost pretok blaga), člena 61 in 63 (Plačila in pretok kapitala), člene 64 do 73 (Konkurenca, vladna naročila in druge gospodarske zadeve), člene 74 do 89 (naslov V: Reševanje sporov), člen 97 (Industrijsko sodelovanje), člen 99 (Standardi, tehnični predpisi in postopki za presojo skladnosti), člen 100 (Sodelovanje pri pravicah intelektualne, industrijske in poslovne lastnine), člen 101 (Finančne storitve), člen 102 (Poljedelstvo in ribištvo), člen 107 (Carinsko sodelovanje), člen 120, člene 132 do 138 ter člena 140 in 141 (naslov XI: Institucionalne, splošne in končne določbe), od prvega dne v tretjem mesecu, ki sledi dnevju, ko sta se Skupnost in Sirija medsebojno obvestili o zaključku postopkov, potrebnih v ta namen. Uradna obvestila se pošljejo generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije, ki je depozitar tega sporazuma.
2. Svet za sodelovanje, ustanovljen s Sporazumom o sodelovanju med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Sirsko arabsko republiko, podpisan 18. januarja 1977, smiselno izvaja svoje dolžnosti, dokler nista ustanovljena Pridružitveni svet in Pridružitveni odbor iz člena XI Pridružitvenega sporazuma.

Med začasno uporabo zgoraj omenjenih členov se, kjer je primerno, sklicevanje na „Pridružitveni svet“ in „Pridružitveni odbor“ razume kot sklic na Svet za sodelovanje in odbore, ki jih ta ustanovi.

3. Če pogodbenici pred začetkom veljavnosti tega sporazuma uporabita kakšno njegovo določbo, se razume, da se sleherno sklicevanje na takšno določbo do dneva začetka veljavnosti tega sporazuma nanaša na dan, za katerega sta se pogodbenici dogovorili o začetku uporabe navedene določbe v skladu z odstavkom 1.

Skupna izjava o celotnem Sporazumu

Pogodbenici pri razvijanju svojih odnosov na podlagi tega sporazuma poudarjata svoje upoštevanje načel in ciljev Ustanovne listine združenih narodov in se strinjata, da bosta skupaj sodelovali pri doseganju pravičnega in celovitega miru na Bližnjem vzhodu v skladu z obsegom pristojnosti iz Madrida in Varnostnega sveta Združenih narodov, resolucij 242 in 338, in pri prispevanju k oblikovanju območja, ki je brez orožja za množično uničenje, jedrskega, biološkega in kemičnega orožja, ter pri ustvarjanju stabilne in uspešne regije.

Izjava Evropske skupnosti, ki se nanaša na člen 64

Skupnost izjavlja, da bo v okviru člena 64(1) proučila vsako ravnanje, ki je v nasprotju s tem členom, na podlagi meril, ki izhajajo iz pravil iz členov 81 in 82 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, vključno s sekundarno zakonodajo.

Skupna izjava o členu 64

Pogodbenici priznavata, da namerava Sirija oblikovati lastno zakonodajo o konkurenci. Sirija med sestavljanjem zakonodaje upošteva pravila o konkurenci, ki so se razvila znotraj Evropske unije. Izvajanje upravnih metod sodelovanja iz člena 64(2) je pogojeno z začetkom veljavnosti sirskega zakona o konkurenci in opravljanjem dolžnosti organov, odgovornih za njegovo izvajanje.

Skupna izjava v zvezi s sodelovanjem na področju migracij (člen 115 (f))

Pogodbenici se strinjata, da pri izvajanju člena 115(f) naslova VIII zagotovita spoštovanje načela „nevračanja“, brez poseganja v določbe Resolucije Generalne skupščine Združenih narodov 194 (1948).

Skupna izjava o členu 113

Pogodbenici izjavljata, da bosta posebno pozornost namenili varstvu, ohranitvi in obnovi arheoloških spomenikov in drugih znamenitosti.

Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali pri zagotavljanju vračanja arheoloških artefaktov, povezanih s sirske kulturno dediščino, ki so bili nezakonito odstranjeni iz zadevne države, z Mednarodno konvencijo o sredstvih prepovedi in zaščiti nezakonitega uvoza, izvoza in prenosa lastništva kulturne dobrine (UNESCO 1970).

Skupna izjava v zvezi s splošnim sistemom preferencialov ES

Preferenciali, odobreni s tem sporazumom, vključujejo preferenciale, odobrene s splošnim sistemom preferencialov (GSP) Evropske skupnosti, kakor je določen v Uredbi Sveta (ES) št. 980/2005 z dne 27. junija 2005 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov do 31. decembra 2008, kakor je bilo podaljšano za obdobje od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2011 z Uredbo Sveta (ES) št. 732/2008 z dne 22. julija 2008.

SEZNAM PROTOKOLOV IN PRILOG

- Protokol 1: Dogovori, ki se uporabljajo za uvoz kmetijskih proizvodov s poreklom iz Sirije v Skupnost.
- Protokol 2: Dogovori, ki se uporabljajo za uvoz kmetijskih proizvodov s poreklom iz Skupnosti v Sirijo.
- Protokol 3: Dogovori, ki se uporabljajo za uvoz ribiških proizvodov s poreklom iz Sirije v Skupnost.
- Protokol 4: Dogovori, ki se uporabljajo za uvoz ribiških proizvodov s poreklom iz Skupnosti v Sirijo.
- Protokol 5: Ureditve, ki se uporabljajo za predelane kmetijske proizvode.
- Protokol 6: O opredelitvi pojma „proizvodi s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja.
- Protokol 7: Medsebojna pomoč med upravnimi organi pri carinskih zadevah.
- Protokol 8: Seznam proizvodov iz člena 13(7).
- Priloga I: Sirski tarifni program iz člena 9(3).
- Priloga II: Seznam proizvodov iz členov 11 in 16.
- Priloga III: Seznam pridržkov Skupnosti iz člena 43(1)(b) (Pravica do ustanavljanja).
- Priloga IV: Sirski seznam pridržkov iz člena 43(2)(a) (Pravica do ustanavljanja).
- Priloga V: Načini sodelovanja iz člena 64(2) (Konkurenca).
- Priloga VI: Pravice intelektualne, industrijske in poslovne lastnine.
- Priloga VII: Vladna naročila: poslovník, seznam naročnikov in drugi dokumenti.
- Priloga VIII: Reševanje sporov (naslov V): poslovník in kodeks poslovanja.

<u>FINANČNI IZKAZ</u>		Fichefin/08/35192 6.0.2005.1-2008 DDG/EM/mlc		
		DATUM: 27/11/2008		
1.	PRORAČUNSKA POSTAVKA: Poglavje 10 – Kmetijske dajatve	ODOBRENA PRORAČUNSKA SREDSTVA: PPP 2009 1 403,5 mio EUR		
2.	NASLOV: Evro-sredozemski pridružitveni sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Sirsko arabsko republiko na drugi strani			
3.	PRAVNA PODLAGA: Člen 310 Pogodbe v povezavi s členom 300(2) in členom 300(3)			
4.	CILJI: Vzpostavitev pridružitve med Skupnostjo in Sirsko arabsko republiko			
5.	FINANČNE POSLEDICE	12-MESEČNO OBDOBJE (v milijonih EUR)	TEKOČE FINANČNO LETO 2008 (v milijonih EUR)	NASLEDNJE FINANČNO LETO 2009 (v milijonih EUR)
5.0	ODHODKI – V BREME PRORAČUNA ES (NADOMESTILA/INTERVENCIJE) – NACIONALNI ORGANI – DRUGO	–	–	–
5.1	PRIHODKI – LASTNA SREDSTVA ES (DAJATVE/CARINE) – NACIONALNI	–	–	– 0,3
		2010	2011	2012
5.0.1	PREDVIDENI ODHODKI	–	–	–
5.1.1	PREDVIDENI PRIHODKI	–	–	–
5.2	METODA IZRAČUNA: –			
6.0	ALI SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA IZ ODOBRENIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV, VPISANIH V USTREZNO POGLAVJE TEKOČEGA PRORAČUNA?	DA NE		
6.1	ALI SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA IZ PRENOSA MED POGLAVJI TEKOČEGA PRORAČUNA?	DA NE		
6.2	ALI BO POTREBEN DOPOLNILEN PRORAČUN?	DA NE		
6.3	ALI BO TREBA ODOBRENA PRORAČUNSKA SREDSTVA VNESTI V PRIHODNJE PRORAČUNE?	DA NE		
PRIPOMBE: Predlog zadeva vzpostavitev pridružitvenega sporazuma o trgovini s kmetijskimi proizvodi. Kar zadeva lastna sredstva, se ocenjuje, da bi bila posledica tega predloga zmanjšanje teh sredstev za približno 0,3 milijona EUR (neto znesek po odštetih stroških pobiranja).				